

özgürlükiçin.com e-dergi

**Severler Güzeli Gencüse
Pardus'ta Tavla**

Nedir bu Android?

**İnternet'i fethedin:
Rekonq**

Stajyerin Not Defteri

Bu sayının Editörü:

Adil AKBAŞ

Künye:

Abdulkerim AYDIN, Ali İŞİNGÖR,
Alper TOKGÖZ, Anıl ÖZBEK,
Anıl SAKARYA, Caner BAŞARAN,
Çağrı EMER, D. Barış AKKURT,
Deniz Ege TUNÇAY, Doruk ALTAN,
Gizem BELEN, Gökhan GÜNDÜZ,
Göktaş KORKMAZ, Hakan HAMURCU,
Kaan ÖZDİNÇER, Koray LÖKER,
Kürşat KARKIN, Mehmet Burak AKTÜRK,
Mesutcan KURT, Neslihan Şirin SAYGILI,
Orçun AVŞAR, Server ACIM,
Tuğsan ÜNLÜ, Utku ULUŞAHİN.

Tasarım:

artistanbul
(Pınar ESKİKAN)

Kapak Görseli:

Barb Henry (CC by-nd)

Özgürlüğün e-dergisi,

Creative Commons

(by-nc-sa) 3.0 ile lisanslanmıştır.

Pardus ismi ve logosu,

TÜBİTAK UEKAE'nin tescilli markasıdır

Bu yayın, Özgürlüğün topluluğu tarafından hazırlanmaktadır.

03.	Editörden
04-11.	Haberler
12-14.	Penc-ü se, Severler Güzeli Gencüse
15-17.	recordMyDesktop
18-21.	AcetonISO
22-24.	Sistem izlemenin eğlenceli yolu: Conky
25-26.	İnternet'i yeniden fethedin: Rekonq
27-29.	Nedir bu Android?
30-31.	Audacity Dersleri – 2
32-34.	OpenOffice.Org Basic Dersleri - 3
35-43.	Stajyerin Not Defteri
44-50	Röportaj: Renan ÇAKIRERK
51.	Son Sayfa

Stajyerin Not Defteri

Merhabalar,

Özgürlükçin e-dergi, 26. sayısıyla, her zaman olduğu gibi dopdolu bir içerikle karşınızda.

Dergimizin bu sayısının dosya konusu Pardus 2010 Yaz Stajı. Bu sene haziran ve ağustos aylarında iki dönem olarak yapılan yaz stajıyla ilgili merak edilen hemen her şeyi bu sayımızda bulabileceksiniz, hem de ilk ağızdan: Pardus Staj Koordinatörü Renan ÇAKIRERK'ten ve stajyerlerden.

Pardus Yaz Stajı, Pardus geliştiricisi olmanın ilk adımlarından biri olarak kabul ediliyor. Biz de, özellikle ileride geliştirici olmayı ve bunun için de staj başvurusu yapmayı düşünecek olan okuyucular için, merak ettikleri pek çok şeyi bulabilecekleri dolu dolu bir sayı hazırlamaya çalıştık. Hem staj öncesi başvuru döneminde, hem de staj sırasında stajyerlerin nelerle karşılaştıklarını, neler yaşadıklarını bizzat kendi kalemlerinden okuyabilirsiniz. Gebze'deki ofiste iki staj dönemi boyunca neler yaşandığını, ilk gün ürkek birer güvercin gibi o ürktücü ofise giren stajyerlerin staj sonunda oradan nasıl çıktıklarını, bu yazılarda bulabilirsiniz.

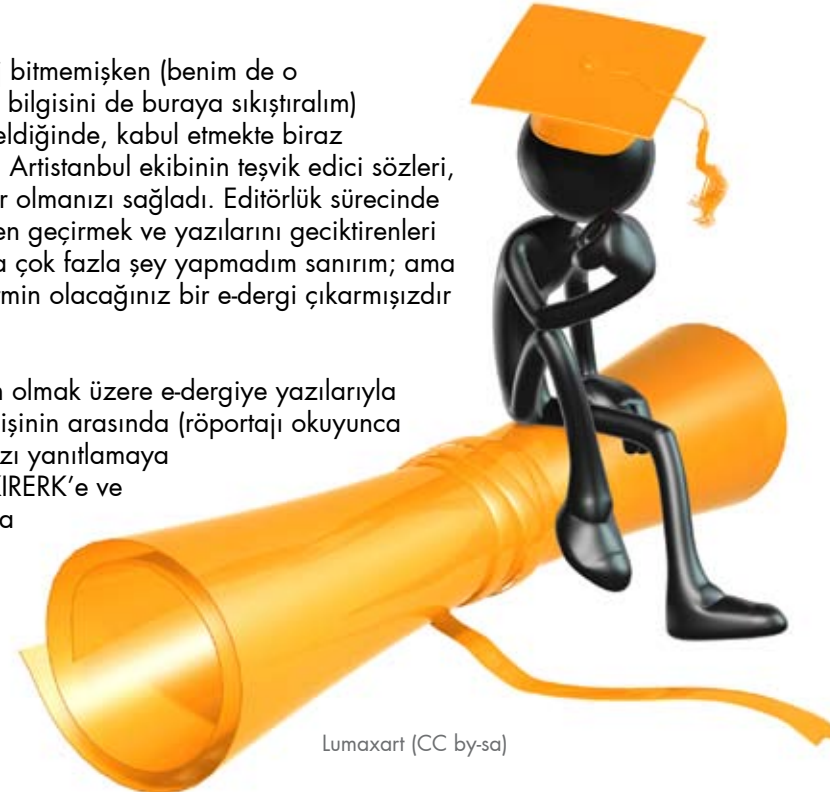
"Pardus'ta staj" denilince akla gelen ilk isimlerden biri olan Renan ÇAKIRERK, bu sayıda röportaj konuğumuz. Renan'ın Özgürlükçin kullanıcılarının yönelttiği sorulara içtenlikle verdiği yanıtlar sayfalarımızda sizi bekliyor.

Dosya konumuzun yanında, birbirinden ilginç paket tanıtımları da e-derginin sayfaları arasında. Bu sayıda AcetoneISO, GnuBG, RecordMyDesktop ve Rekonq tanıtımlarının yanı sıra, kapsamlı bir Android incelemesi yer alıyor. Ayrıca geçtiğimiz sayıda başlayan Audacity derslerinin ikincisini ve OpenOffice.org Basic derslerinin üçüncüsünü bu sayımızda bulabilirsiniz.

Tüm bunlara ek olarak, 15-16 Ekim 2010 tarihlerinde Yeditepe Üniversitesi'nde bu yıl ilk kez düzenlenecek olan ve çok geniş kapsamlı bir programı olan Özgür Web Teknolojileri Günleri ile ilgili son haberleri içeren bir yazıya ve etkinlik programına yer veriyoruz. Etkinliği düzenleyen ekipten biri olarak, 2 gün boyunca 3 paralel salonda sürecektir olan, 40 konuşmacı ve 34'ten fazla konu başlığının yer aldığı bu etkinliği kaçırmamanızı buradan bir kez daha tavsiye etmek isterim. Siz bu satırları okurken, ben büyük olasılıkla Özgür Web Teknolojileri Günleri ile ilgili son ana kalmış bir işle uğraşıyor olacağım :).

Ağustos ayında henüz staj bitmemişken (benim de o stajyerlerden biri olduğum bilgisini de buraya sıkıştırırım) e-dergi editörlüğü teklifi geldiğinde, kabul etmekte biraz tereddüt etmiştim açıkçası. Artistanbul ekibinin teşvik edici sözleri, şu anda bu satırları okuyor olmanızı sağladı. Editörlük sürecinde bana gelen yazıları gözden geçirmek ve yazılarını geciktirenleri e-posta ile dürtmek dışında çok fazla şey yapmadım sanırım; ama umarım okuduğunuzda tatmin olacağınız bir e-dergi çıkarmışızdır ortaya.

Başta stajyer arkadaşlarım olmak üzere e-dergiye yazılarıyla katkı veren herkese, onca işinin arasında (röportajı okuyunca anlayacaksınız) sorularımızı yanıtlamaya zaman ayıran Renan ÇAKIRERK'e ve e-derginin hazırlanmasında gerçek işi yapan e-dergi ekibine teşekkür ediyor, okurlarımıza keyifli okumalar diliyorum.

Pardus, CeBIT Bilişim Eurasia 2010'da

Son iki yılda olduğu gibi bu yıl da Pardus, CeBIT Bilişim Eurasia 2010'da kullanıcılarıyla buluşacak. 6-10 Ekim 2010 tarihleri arasında, Beylikdüzü TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilecek olan organizasyonda, Pardus kullanıcılarla buluşacak.

Kurumsal ve Bireysel Çözümler olarak iki kısma ayrılacak olan standımızın geçmiş yıllara kıyasla çok daha büyük olacağını söylemeden geçmeyelim. Güçlü bir şekilde hazırlandığımız bu yılki standımıza sizlerden yoğun bir ilgi bekliyoruz.

7. Salon'da C27 adasında yer alan standımız, Pardus ile yeni tanışan ya da henüz tanışmamış kullanıcılarımızla buluşmamız için güzel bir fırsat sundu. Standımıza soru sormak, bilgi almak ya da Pardus CD'sine sahip olmak isteyen birçok kişi geldi. Bu gelecek kişilerle ilgilenmek ve Pardus ile ilgili bilgi vermek için bu sene de gönüllülerimizden yardım istedik.

Pardus'u kullanıcıları anlatıyor!

CeBIT Bilişim Eurasia Avrasya'nın en büyük dijital iş geliştirme ve teknoloji platformu. Fuarı her yıl binlerce kişi ziyaret ediyor. Fuarda sadece geçen yıl 22 ülkeden 1.224 katılımcı yer aldı, 75 ülkeden 146 bin 572 kişi fuarı ziyaret etti.

Pardus'un ve açık kaynak dünyasının, tüm yazılım sektöründe olduğu gibi CeBIT Bilişim Eurasia'nın

da ilgi odağı olacağına inandıklarını belirten Pardus Dış Projeler Koordinatörü Ekin MEROĞLU şunları söyledi:

"Ülkemizde açık kaynak alanının gelişimine öncülük eden bir kuruluş olarak CeBIT Bilişim Eurasia'ya büyük bir heyecanla hazırlanıyoruz. Açık kaynak ve özgür yazılımın takipçileri tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızla artıyor. Bunda ardi ardına sunduğumuz başarılı sürümlerin, kullanıcılara neredeyse sınırsız hareket alanı sağlayan uygulamalarımızın önemli rolü

var. Fuarda ziyaretçilerimize açık kaynak dünyasındaki en son gelişmeleri, faaliyetlerimizi ve sürümlerimizi tanıtacağız. Fuar süresince özgür yazılım kullanıcıları ile buluşmanın yanı sıra, geniş bir kitleyi de açık kaynağın özgür ve renkli dünyası ile tanıştıracığımıza inanıyoruz."

Pardus'u, özelliklerini ve teknolojilerini en iyi şekilde tanıtmak için, Pardus geliştiricileri ve katkılarıyla beraber, beş

gün boyunca toplam 40 kadar gönüllümüz de standımızda görev alacak.

Gönüllü olan arkadaşlarımızın ulaşımaları, merkezi noktalardan geçen servislerle sağlanacak.

Fuar süresinde yiyecek ve içecek ihtiyaçları da karşılanacak. Gönüllülerimize güzel sürprizler de hazırlıyoruz :).

digiKam 1.4.0 Yayınlandı

Pardus depolarındaki en gelişmiş fotoğraf yöneticilerinden olan digiKam'ın 1.4.0 sürümü geçtiğimiz günlerde duyuruldu. Programda yapılan son güncellemeler, bir önceki sürümde bulunan 27 hatayı düzeltirken, önemli bir yeni özellik de ekliyor.

Gelişmiş adlandırma özelliğinde yapılan geliştirmeyle aynı fotoğrafları bulup silebilen bir seçenek eklenmiş. Önceki sürümlerde tek fotoğrafın benzerlerini bulup sıralayabilen digiKam artık bu işlevini arşivdeki diğer fotoğraflar üzerinde de kullanarak çiftlemeleri bulup arşivin düzenini sağlayabiliyor.

Programda yapılan diğer geliştirmeler ve hata düzeltmelerini özet geçerse; fotoğraf hakkındaki eser sahibi, yorum, etiket gibi bilgilerin artık doğrudan fotoğrafın üzerine işlenmemesi; kipi-plugins paketinin içinde yapılan geliştirmeler ve hata açıklamaları; Nikkor 18-200 mm lenslerdeki otomatik düzeltme yapılabilmesine dair hataların giderilmesi; program arayüzündeki çökmelere dair geliştirmeler gibi değişikliklerden bahsedebiliriz.

Bu bir sürüm güncellemesi olmasına rağmen çok sayıdaki hata düzeltilmesi dikkat çekiyor. Daha detaylı bilgileri digiKam'ın sürüm duyurusundan edinebilirsiniz.

Kaynak: The H Open

Özgür Web Teknolojileri Günleri 2010

Yeditepe Üniversitesi, bu ay müthiş bir etkinliğe ev sahipliği yapıyor: Özgür Web Teknolojileri Günleri.

Geçtiğimiz sayımızda bu etkinlik ile ilgili ilk gelişmeler ve etkinliğin nasıl ortaya çıktığı hakkında bir habere yer vermiştik. Aradan geçen sürede, önce etkinlikte yapılacak olan oturumların konuları ve konuşmacıları, kısa bir süre sonra da bu oturumların programı belli oldu ve etkinliğin [web sitesinde](#) yayınlandı.

Aslında birçoğumuzun sabırsızlıkla beklediği bir şeydi programın açıklanması; zira 6 Ağustos'ta yapılan ve 1 Eylül'de sona eren [Etkin Katılım Çağırısı'nın](#) ardından açıklanan etkinlik

programına bakınca, bu bekleyişin kesinlikle hiç de boşuna olmadığını görebiliyoruz.

Etkinlik Programı

Gelin, hep birlikte etkinlik programına kabaca bir göz atalım. Etkinliğin ilk günü olan 15 Ekim Cuma günü, web ortamında özgür yazılımların kullanımıyla ilgili genel içerikli oturumlar gözümüze çarpıyor.

Mobil web uygulamalarından özgür web uygulamalarıyla web güvenliğine ve özgür web yazılımlarının kullanılabilirliğine kadar, İnternet'te özgür yazılımların yerini konu edinen birçok ilginç ve güzel oturum, etkinliğin ilk günü özgür yazılım camiasının katılımını bekliyor.

Drupal, Erlang, Ruby, Java JBoss/Seam gibi ilk gruptakilere göre daha spesifik sayılabilecek olan konular üzerine olan oturumlar da epey yüklü olan programda ilk günü içinde yer alıyor.

Etkinliğin ikinci günü olan 16 Ekim Cumartesi günü ise, biraz daha özel konular üzerine oturumlarla karşılaşacağız. Özellikle

PHP ağırlıklı oturumlar etkinliğin ikinci gününde geniş yer kaplıyor. Bunun yanı sıra, Python tabanlı web altyapıları olan Django ve TurboGears ile İnternet dünyasının en çok kullanılan özgür web altyapılarından biri olan Wordpress'i konu edinen oturumlar da etkinliğin ikinci gününde katılımcılarını bekliyor.

Etkinlik programıyla göz dolduran Özgür Web Teknolojileri Günleri, uzun süren çabaların ve yoğun bir çalışma temposunun ürünü. Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz Yeditepe Üniversitesi Bilgisayar Topluluğu Başkanı Destan SARP KAYA, "*Topluluk olarak uzun zamandır özgür yazılım konulu birçok etkinlik düzenliyoruz. Özgür Web Teknolojileri Günleri ise şimdiye kadarkilerin en büyüğü ve bundan sonra da devam etmesini planladığımız bir etkinlik. Umarım gelen tüm katılımcılar etkinlikten memnun kalacaklardır.*" açıklamasında bulunuyor.

"Pardus Camia Zirvesi'nin Ev Sahibiydik"

Yeditepe Üniversitesi Bilgisayar Topluluğu başkan yardımcılarından Barış İnanç ise 8 Ağustos 2010 tarihinde düzenlenen Pardus Camia Zirvesi'ne de ev sahipliği yaptıklarını hatırlatarak, özgür yazılım ve web

teknolojileri ile ilgilenen herkesi etkinliğe davet ediyor.

Özgür Web Teknolojileri Günleri, son dönemlerde en geniş kapsamlı içeriğe sahip olan ve en heyecan verici özgür yazılım etkinliklerinden birisi. İki gün boyunca saat 10.00'dan 17.00'a kadar 45 dakikalık oturumlar halinde 2 seminer salonu ve bir laboratuvarında işlenecek olan 34 konu başlığı, ve bunları anlatacak olan 40 konuşmacı, katılımcıları bekliyor olacak.

Bu etkinlik kaçmaz!

Etkinliğe katılım tamamıyla ücretsiz. Etkinlik programında yer alan birbirinden güzel ve ilgi çekici konulardan istediğinizi seçerek o oturuma katılabilirsiniz.

Etkinliğe katılım için Yeditepe Üniversitesi'ne ulaşım bilgileri, etkinlik programı, etkinliğin sosyal medya hesapları da dahil olmak üzere Özgür Web Teknolojileri Günleri ile ilgili merak edebileceğiniz her şey, etkinliğin [web sitesinde](#) bulunuyor.

Özgürlüğün e-dergi'nin tüm okuyucularının ve takipçilerinin de bu güzel etkinliğe davetli olduğunu son bir kez hatırlatmak isteriz.

Etkinlikte görüşmek üzere!

Ufukta LibreOffice Var

En köklü ve başarılı açık kaynak çalışmalardan biri olan OpenOffice.org'da sular durulmuyor.

Oracle'ın Sun Microsystems firmasını satın almasından sonraki süreçte OpenOffice.org Projesi'nin yönetiminde hakkında yaptığı pek çok hata, özgür yazılım camiasında endişeye yol açmıştı.

Görünen o ki, özgür yazılım camiası, Eskiden Sun Microsystems'ın şimdiyse Oracle'ın tahakkümü altındaki OpenOffice.org Projesi'nden desteğini çekiyor. Peki, OpenOffice.org'un yerini ne alacak?

OpenOffice.org'ın kaynak kodlarını bırakıldığı yerden alarak yeni bir başlangıç yapacak olan yeni yazılımın adı hazır bile: LibreOffice. Türkçe söylemek gerekirse, "ÖzgürOfis".

LibreOffice'de Dayatmalar Olmayacak!

Peki, kullanıcılar ve geliştiriciler için bu değişiklik ne anlama geliyor?

Firmaların geliştiriciler üzerinde baskı kuramayacağı, katı ve ağır teknolojik bağımlılıkları olmayan, herkesin eşit söz hakkına sahip olduğu, yeni bir ofis yazılımı geliyor.

Şunu kesin bir dille vurgulamalıyız: Aslında OpenOffice.org ölmüyor, sadece OpenOffice.org'u yaratan özgür yazılım camiası, daha özgür ve kendi ayakları üzerinde duracağı bir yapıya taşıyor.

LibreOffice ürününün arkasında duracak olan bu yeni yapının adı, The Document Foundation. Bu yeni yapı, geniş bir topluluk tarafından geliştirilen ve gerçek anlamda özgür yazılıma dayanan yeni bir ofis yazılımını ortaya çıkarmak için kuruldu.

Bu yeni yapı; Google, Novell ve Red Hat gibi pek çok büyük şirketçe destekleniyor. The Document Foundation'un destekçileri arasında Özgür Yazılım Vakfı (FSF), OSI, OASIS, Canonical, Collabora ve GNOME Vakfı'nın yanı sıra,

Brezilyalı OpenOffice.org türevi BOffice'in geliştiricileri ve çeşitli yerel OpenOffice.org toplulukları da yer alıyor.

The Document Foundation, Oracle sahipliğindeki OpenOffice.org yazılımını çatallayarak LibreOffice'i oluşturdu.

Önceden de çeşitli çatallamalar ve OpenOffice.org'un yönetimi için daha bağımsız yönetim modelleri oluşturmak için denemeler olduysa da, LibreOffice, topluluğun büyük bir kesimi tarafından destek alan ilk girişim olarak duruyor.

LibreOffice'in LGPL v3 lisanslı bir beta sürümünü indirme için hazır bulunuyor. Pek çok platform için ikili paket ya da kaynak dosyaları açık olarak sunulan LibreOffice, şu an için sadece isim, marka değişikliklerini içerse de, Windows, 32 ve 64 bit GNU/Linux ve Mac OS X üzerinde kullanılabilir durumda.

The Document Foundation'ın yaptığı duyuruyu bu bağlantıdan, bu duyurunun Türkçe çevirisini sevgili K. Deniz ÖGÜT'ün günlüğünden okuyabilirsiniz.

Kaynak: The H Open

Mutfaktan Tıkırtılar

- "Biz patronla şirkette bir fidanın güller açan dalıyız" (Ahmet Aygün)
- "SVN'de kız bulunmuyor oğlum!" / -"Grep ile bakmayı denedin mi abi?" (Ali Abi'nin Eren'e beyhude tavsiyeleri)
- Mete, seni paketçi olarak işe aldık! Kargoya vereceğimiz CD'leri paketlemekle mesela, başlayabilirsin işe...
- Mete Bilgin, "depo sorumlusu" olarak, kuvetteki CD kolilerini getirir misin buraya?
- Gökmen benim olacak! Gökmen benim olacak! (Ahmet Aygün)
- "Biz bu camianın imamıyız"
- "Sen Milky'yi beğeniyor musun gerçekten?" / "Evet, abi! Ben 6 yaşından beri Milky kullanıyorum!"
- "Gizem simgeseti için Beyin'de fikir açacağım!" / "Bence Gizem'den text-to-speech motoru olur!"
- "Ya Gizem'e ne istiyorsa verin, sussun!" / "Geliştirici olmak istiyormuş Ali Abi, yerelde bir SVN açalım mı?"

LibreOffice
The Document Foundation

Özgürlükçin Cebinizde!

Ovi Mağaza uygulamasını kullanabilen Nokia cep telefonları için, Özgürlükçin'i daha rahat takip edebilmemizi sağlayan uygulama, forum yöneticilerimizden Deniz Ege TUNÇAY'ın web günlüğünde de yazdığı [duyuru](#) ile birlikte Nokia'nın Ovi Mağazası'ndaki yerini aldı.

Nokia'nın son bir sene içerisinde çıkarttığı tüm Symbian cep telefonlarından bizi takip etmek, artık çok daha kolay!

Özgürlükçin.com S60 Uygulaması ile Haberler'i takip edebilir, bu haberlerin bağlantısını dilediğiniz kişiye e-posta ya da kısa mesaj (SMS) olarak gönderebilir, Gezegen'de yer alan yazıları okuyabilir ve Forum'da yapılan duyuruları da takip edebilirsiniz. Uygulamayı telefona kurabilmeniz için öncelikle Nokia marka cep telefonunuzda Ovi Mağaza uygulamasının kurulu olup

olmadığına bakmanız gerekiyor. Bunun için uygulamanın Ovi Mağaza sayfasına göz atarak, telefonunuzun desteklenip desteklenmediğini öğrenebilirsiniz.

Uygulamanın kullanılabilmesi için İnternet bağlantısı gereklidir. Telefonunuzun 3G ya da WiFi desteklemesi gereklidir.

Özgürlükçin Uygulaması Ovi'de
Özgürlükçin.com S60 Uygulaması, Ovi Uygulama Sihirbazı (Ovi App Wizard) kullanarak hazırlandı. Birçok bilinen marka ve kanal, Ovi Mağaza'da bu yöntemle uygulamalarını oluşturuyor ve hedef kitlesine rahatlıkla ulaşıyor.

Ovi Uygulama Sihirbazı'nın işleyişi aslında çok basit: Özgürlükçin'in RSS adreslerinden güncellemeleri alıyor ve bunları telefonun ekranında uygun görünecek bir arayüz aracılığıyla ekrana yansıtıyor.

Uygulamayı telefonunuza kurabilmek için telefonunuzdan Ovi Mağaza uygulamasını başlatmanız ve "Pardus" ismini aratmanız yeterli olacaktır. Özgürlükçin'de yer alan haberleri okuyabilmeniz için artık bilgisayar ekranının başında olmanıza gerek kalmadı :).

İşte Yeni Milky

Pardus 2009'un öntanımlı simge seti ve Özgürlükçin E-derginin 15. sayısının ana teması olan Milky, Pardus 2011 ile birlikte yepyeni bir görünüme kavuşacak bildiğiniz üzere...

20 Eylül 2010'da Pardus geliştiricilerinden Gökçen ERASLAN'ın Pardus 2011 depolarında yaptığı son [değişikliklerle](#) Milky'nin yeni yüzü yavaş yavaş belirmeye başladı.

Pardus 2011 kullanıcıları sonraki güncellemelerle Milky 2.0'ın birinci alfasını kullanmaya başlayabilirler. Pardus 2009 sürümü kullanıcılarıysa Milky'nin [arşiv dosyasını](#) indirerek, Sistem Ayarları'ndaki Simge bölümünden yeni Milky'ye geçiş yapabilirler. Pardus 2009'da arşivden kurulum yöntemine alternatif olarak [kaynak paketten](#) ikilik paket oluşturup, bu paketi kurmak da tercih edilebilir.

Henüz detaylı olarak incelemek için fırsat bulamamış olsak da, bizlerde bıraktığı ilk izlenim çok olumlu. Milky artık daha renkli, daha parlak ve daha cesur. Parlak renklerin yanı sıra bazı simgelerde koyu ve siyah renk kullanımı da dikkat çekici. Bunlara ek olarak simgelerin geneline uygulanmış olan efektlerle 2.5 boyutlu bir dünya yaratılmış.

Siz de yeni Milky hakkındaki fikirlerinizi söyleyebilir, Milky için açılmış olan [anketimize](#) katılabilir ya da iyileştirme önerilerinizi [hata takip sistemi](#) üzerinden Pardus geliştirici ve tasarımcılarına iletebilirsiniz.

Pardus 2011 Alfa 2 Duyuruldu!

Merakla beklenen Pardus 2011'in ikinci alfa sürümünün 64 ve 32 bit mimariler için Çalışan ve Kurulan görüntüleri, Pardus 2011 Sürüm Yöneticisi Gökçen ERASLAN'ın geliştirici listesine attığı iletiyle duyuruldu.

İlk alfa sürümünü 26 Ağustos'da duyurulan Pardus 2011, o zamandan bu yana pek çok yeni özellik kazandı. Bu sürüm için, Pardus 2011'in pek çok önemli özelliğinin ilk defa görücüye çıktığı sürüm diyebiliriz :).

Yine her zaman olduğu gibi, tüm kullanıcılarımıza bunun bir "deneme sürümü" olduğunu hatırlatıyor ve bu sürümün testçiler ve geliştiriciler için olduğunu belirttikten sonra, önemli verilerinizin bulunduğu iş ve ev bilgisayarlarında kullanmamanızı öneriyoruz.

Alfa sürümünden bu yana hazırlanan yenilikler ise şu şekilde:

- 170'e yakın yeni paket ve 100'e yakın güncelleme, 2011 paket deposunda yerini aldı.
- Yönetim araçları (Açılış, Güvenlik Duvarı, Paket, Servis ve Kullanıcı Yöneticileri) ve Kaptan Pardus 2011'e dâhil edildi. Paket Yöneticisi yeni arayüzüyle ilk defa görücüye çıkıyor.

- Birbirine alternatif yazılımları aynı sisteme kurmamızı sağlayacak "alternatives" sistemi kullanıma hazır. Şimdilik ekran kartı sürücülerıyla kullanılıyor. Bu sistem aynı zamanda çalışan sistemlerde kapalı kodlu ekran kartı sürücülerine geçmeyi de sağlıyor.

- Firefox'ta çokluortam oynatma desteği sağlandı (bunun için gecko-mediaplayer kullanılıyor).
- K3b, Rekonq, Okular, KDE Yazıcı Yapılandırması ve birçok KDE plasmoidi 2011 için hazır.

- Kurumsal 2 tabanlı yeni YALI, Pardus 2011'e uyarlandı. Yeni YALI'nın dikkat çeken özellikleri ise UUID kullanımı, LVM desteği ve yenilenmiş disk bölümlendirme ekranı.

- Kapalı kaynak kodlu Broadcom WL kablosuz ağ sürücüsü ve Nvidia ekran kartı sürücüsü de 2011'de yerini aldı. Şimdilik kapalı kodlu Nvidia'yı kullanabilmek için "blacklist=nouveau" kernel parametresinin verilmesi gerekiyor.

- Önceki Alfa sürümüne yetişmeyen "çalışan" görüntüler, 2011 için artık hazır. Daha önce de belirtildiği gibi bundan sonra yayınlanacak görüntüler, DVD'ye sığacak boyutta olacak.

- MPlayer, VLC Player gibi güçlü çokluortam oynatıcılar paket depolarında yerini aldı.

- KDE'nin son kararlı sürümü olan 4.5.1 tüm paketleri ile 2011'e dâhil edildi. Birçok yeni donanım desteğiyle yeni çekirdek sürümü (2.6.36_rc4) Alfa 2 kullanılmaya başlandı.

Alfa sürümünün duyurusunda, 'bilinen sorunlar' olarak listelediğimiz sorunların tümüne ek olarak, birçok hata düzeltildi.

Bilinen sorunlar

- Pardus 2011 sürüm yöneticisi Gökçen ERASLAN, geliştirici listesine attığı iletide, bu deneme sürümünün bazı bilinen sorunlarını da sıraladı:
- Çalışan sürümlerde klavye Türkçe ayarlanırsa da İngilizce geliyor, Kaptan'ın klavye seçim bölümünde de bir problem mevcut.
- USB'den yapılan kurulumlarda GRUB yazılamayabiliyor.
- Çalışan sürümlerde, kullanıcı adı ve parola isteyen yönetici işlemleri,

saat değiştirme vs. gibi işlemler gerçekleştirilemiyor.

- Yalı'da bölümlendirme ekranında bazı hatalar mevcut. Örneğin, henüz birden fazla VolumeGroup yaratılamıyor.
 - Nvidia ekran kartına sahip bazı makinelerde efektlerin çok yavaş çalışması ya da donma problemleri görülebiliyor.
- Her gece otomatik olarak hazırlanan günlük görüntüler yine bu adreste yayınlanmaya devam edecek. Pardus 2011'i test ederken karşılaştığınız hataları, Bugzilla'daki Paketler ürününden "Pardus 2011" sürümünü seçerek girebilir, geliştirme sürecine bu şekilde destek verebilirsiniz.

Windows Live, WordPress Kullanmaya Karar Verdi

Microsoft firmasının İnternet'teki kalelerinden biri daha özgür yazılıma mı teslim oluyor? Görüntü o yönde. Windows Live servisinin bloglarla ilgili bileşeni olan Live Spaces hizmeti, altı ay içinde tamamen "özgür yazılım lisanslı" WordPress'e taşınıyor!

Microsoft firması, bu hamlesiyle birlikte kendi günlük servisini sunmak yerine, ölçeklenebilirlik, çöp yorum (spam) koruması, kolay yapılandırma gibi güçlü özellikler sunan, 26 milyon kullanıcıya ve İnternet alanının %8.5'unda kullanılan WordPress'i tercih etmiş oluyor.

Wordpress'i geliştiren firma Automattic, bu geçişi kolaylaştırmak için yeni bir Live'dan WordPress'e göç eklentisi yayınladı. Böylece altı ay boyunca Live Spaces kullanıcıları sisteme girdiklerinde tüm içeriklerini taşıyabilecekleri bir "Blogunu Wordpress'e taşı" seçeneğiyle karşılaşacak. İsteyen kullanıcılar yükledikleri tüm içeriği bilgisayarlarına indirerek, istedikleri herhangi başka bir servise taşıma olanağına ya da günlüklerini tamamen silme seçeneğine sahip olacaklar.

Wordpress'in kurucusu Matt MULLENWEG, kişisel günlüğünde

konuyla ilgili şu yorumu yaptı: "Microsoft'un kullanıcılarına sağlam bir göç seçeneği sunması etkileyici. Bu işlemin Wordpress'in kullanıcı sayısını bir anda iki katına çıkartacağını düşününce, yapacak çok şey olduğunu hatırlamak gerekiyor ama bu iş yükü bana heyecan veriyor."

Microsoft, WordPress ile yapmayı planladığı bu işbirliğiyle kendisi adına akıllıca ve önemli bir adım atmış gibi görünüyor. Microsoft böylece hem popüler servislerden biri olan bloglar konusunda güçlenecek hem de bu alandaki güçlü rakiplerine karşı, özgür

yazılımın gücünü yanına alacak.

Microsoft'un her şeyi yeni baştan keşfetmek yerine var olan başarılı ve özgür yazılım ürünlerini kullanmaya başlaması, "oyunun kurallarının" değişmeye başladığını gösteriyor mu sizce de?

Kaynaklar: [The H Open](#), [Webrazzi](#), [WPCandy](#), [TechCrunch](#)

BricsCAD V10 Linux Yayınlandı

Bricscad Türkiye Dağıtıcısı MechSoft Mekanik ve Bilişim Çözümleri, GNU/Linux işletim sistemleri için geliştirilmiş DWG dosya biçiminde çalışan AutoCAD'e alternatif BDT (Bilgisayar Destekli Tasarım, CAD) platformu

Bricscad V10 Linux'un ticari olarak sunulduğunu duyurdu. Artık kullanıcılar, Linux ortamında da profesyonel ihtiyaçlara yönelik bir BDT yazılımı kullanabilecekler.

MechSoft Mekanik ve Bilişim Çözümleri Satış - Pazarlama Yöneticisi Gökhan ERDOĞDU, "Bricscad çok kısa zamanda hem ürün kalitesiyle hem de sunduğumuz yakın teknik destekle kullanıcıların güvenini kazandı. Bricscad, .dwg tabanlı CAD ürünleri içerisinde fiyat avantajlı en başarılı üründür. Bricscad V10 Linux, bizim için önemli kilometre taşlarından biridir.

Hiçbir firma Linux ortamına CAD yazılımı anlamında yatırım yapmazken, bizler bu ihtiyacı gördük ve büyük bir yatırım yaptık. İlerleyen zamanlarda diğer firmalar da bizi takip etmeye çalışacaklar." açıklamasında bulundu.

Bricscad'ın API'leri (Uygulama Programlama Arabirimi) sayesinde uygulamalar kolayca Bricscad'e aktarılabilir. Bricscad Linux'un bu ilk sürümünde LISP, DCL ve Diesel API'leri eksiksiz olarak bulunuyor. Uygulama geliştiricilerin ihtiyaçlarına göre ilerleyen aylarda bütün mevcut API'ler Bricscad Linux'a entegre edilebilecek.

Bricscad Linux yükleme paketleri şimdilik Fedora, OpenSuse ve Ubuntu'yu destekliyor. Pardus kullanıcılarıysa arşiv üzerinden kurulum yaparak, Bricscad'i Pardus üzerinde çalıştırabilecekler. Pardus üzerinde Bricscad Linux'un nasıl kurulabileceğini ve çalıştırılabileceğini şuradaki videodan izleyebilirsiniz. İlerleyen günlerde Pardus paketi içinde çalışmaların yapılması olası.

Gelişmeleri [Özgürlükçin](#) ve [MechSoft CAD/CAM Blog](#)'dan takip edebilirsiniz.

Kaynaklar: [MechSoft CAD/CAM Blog](#), [yapi.com.tr](#)

Inkscape'ten Yeni Sürüm: 0.48

Özgür vektörel grafik düzenleyicisi Inkscape, Google Summer of Code (GSoC) çalışmalarını ve geçtiğimiz 9 ayın geliştirmelerini içeren 0.48 sürümüne güncellendi. Yeni eklenen özellikler arasında, çoklu yol düzenleme, yeni hava fırçası aracı, geliştirilmiş metin aracı, LaTeX çıktı üretimi ve sunum hazırlamaya yardımcı olmak için tasarlanmış bir eklenti var.

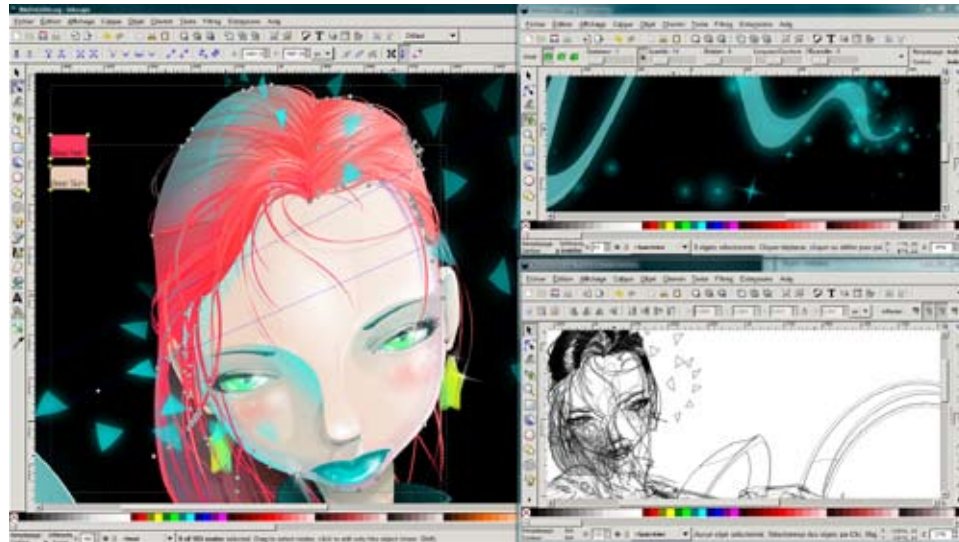
Çok uzun zamandır istenen çoklu yol düzenleme bizlerle :)

2009 yılında, Inkscape düğüm aracı GSoC'nin bir parçası olarak yeniden

yazılmış ve Inkscape'in çekirdeğinde çoklu yol düzenleme gibi sonraki geliştirme aşamaları için bazı değişiklikler yapılmıştı.

Daha yetenekli metin düzenleme aracıyla daha detaylı kontroller yapılabilir

[Linuxfund.org](http://linuxfund.org) tarafından mali olarak desteklenen metin düzenleyicisi projesi, alt ve üst karakter desteği eklemesinin yanı sıra artık kullanıcıların satır, harf ve kelime aralıklarını kontrol edebilmelerine, yatay sıkıştırmaya, düşey ötelemeye ve karakter döndürmeye olanak sağlıyor.

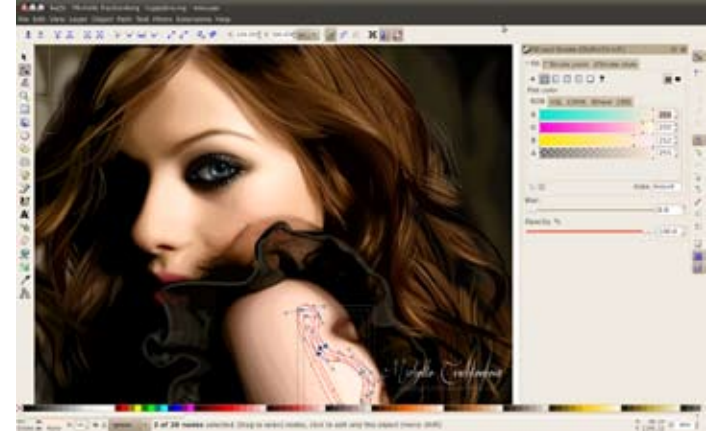
Yeni sprey (hava fırçası) aracıyla tüm öğelerin; açısı, boyutu ve benzeri parametreleri değişmiş kopyalarını almak eskisine göre çok kolaylaşıyor.

Inkscape'in ince ayar aracının tamamlaması için tasarlanan hava fırçası aracı, bir nokta etrafında, öğelerin ya da yolların rastgele dağıtımını yenilenmesine izin veriyor.

Sunum hazırlamak isteyen kullanıcılar için, Python eklentisi [JessyInk](#), Inkscape SVG katmanlarını web içinde gezinilebilir slaytlara dönüştürebiliyor.

Diğer geliştirme ve değişiklikler, Metin Aracı'nın açılan menüsünde yazı tipi örneklerinin görünmesine engel olmayı, araç ipuçlarını, genişletilmiş girdi birimi ayarını, kullanıcı arayüzünde genişletilmiş renk yelpazesini ve rafine edilmiş simge iletişim penceresini içeriyor.

Gaussian Bulanıklığı filtresi, Inkscape'in performansına olumsuz etkiliyordu. Bulanıklaştırma işlemleri artık çok işlemci ya da çok çekirdekli bilgisayarlarda öncesine göre daha hızlı gerçekleşiyor.

Inkscape'in, komut istemcisi ve Windows sürümü de iyileştirildi. Artık komut isteminden "inkscape" yazılarak çalıştırılabilir ve göreceli yolları algılayabiliyor. Sürümde kararlılığı ve Unicode uyumluluğunu geliştirmek için de bazı hata düzeltmeleri yapıldı. Diğer detaylar, [sürüm notlarında](#) bulunabilir.

Inkscape'nin derlenmiş ve çalıştırılabilir Windows ve Mac OS X sürümlerinin yanı sıra, Linux üzerinde derlenebilen kaynak koduna [bu adresten](#) erişilebilir. Inkscape'nin yeni sürüm paketi içinse hata takip sistemine açılmış [şu kaydı](#) takip edebilir, geliştiricilerin bir an evvel depoya bu sürümü kazandırması için ısrarcı olabilirsiniz :).

Kaynaklar: [The H Open](#), [Inkscape Wiki](#), [Inkscape ekran görüntüleri](#)

Paket Tanıtımı Yazmak İster Misiniz?

Özgürlükçin'de bugüne dek yayınlanmış 100'e yakın paket tanıtımı bulunuyor ve bu sayı her geçen gün artıyor. Şu anki paket (uygulama) tanıtımlarımızın sayısı ve bu sayıdaki artış çok güzel.

Geçtiğimiz aylarda başlattığımız ve Süpermen'ler Aranıyor! haberiyle duyurduğumuz içerik güncelleme çalışmaları sayesinde de paket tanıtımlarımızın pek çoğunu Pardus depolarında bulunan son sürümlerine göre yeniden biçimlendirdik.

Güncelleme çalışmaları devam ederken, şimdi size yeni ve büyük bir çalışmanın duyurusunu yapmak istiyoruz. Bildiğiniz

üzere Pardus depolarında geliştirici ve katkılarca oluşturulmuş binlerce paket (uygulama) mevcut. Bu paketler sayesinde Pardus kullanıcıları hiçbir ek iş yapmadan, o İnternet sitesi senin bu İnternet sitesi benim dolaşmadan, ihtiyaçlarını karşılayabilecek uygulama ve paketlenmiş diğer öğelere sadece birkaç fare tıklamasıyla, kolayca ulaşır.

Paket tanıtımları ve nasıl belgeleri sayesinde bir uygulamayı ya da bir uygulamada yapılacak bir işi herkes tek başına ve yeniden yeniden öğrenmeye uğraşmadan gerçekleştirebilir. "İyi yazılmış bir belge, kimi zaman hayat kurtarır!" sözü de buradan geliyor.

Planımız Ne?

Paket tanıtımlarının ne kadar önemli olduğundan kısaca bahsettikten sonra yeni paket tanıtımları için neler yapabileceğimize bakalım. Paket Yöneticisi'nin ayarlarını sadece grafik arayüzlü uygulamaları gösterecek şekilde ayarlayarak sevgi gösterebileceğiniz paketleri bulabilirsiniz. Bu kadar bile uğraşmanıza gerek yok aslında, her gün kullandığınız, artık az çok hemen hemen her özelliğini tanıdığınız ve Özgürlükçin'de henüz bir paket tanıtımı olmayan uygulama için kollarınızı sıvayabilirsiniz. Şimdi buradan paket isimlerini tek tek vermektense bu iş için Özgürlükçin Görev Takip Sistemi'ni

kullanmak daha mantıklı ve verimli olacak. Sizden ricamız tanıtımını yazmak istediğiniz paket tanıtımları için bir görev açın ve kendinize atayın :) Eğer bir paket tanıtımı istiyor ama siz yazamayacaksanız da görev açabilirsiniz, böylece bu tanıtım için gönüllü olabilecek bir kişi bu göreve talip olabilir. Eli klavye tutan tüm Pardus kullanıcılarının bu çalışmada yer almaya davet ediyoruz :).

Özgür Yazılım Tarzı Film

Filmlerin milyon dolarlık bütçelerle yapıldığı bir dünyada, stüdyoların büyük kârlar beklediği bir zamanda, açılış haftasının bir filmin kaderini

belirlediği bir endüstride, bir adam, film endüstrisinin kurallarına uymaya karşı çıkıyor. Bir adam her şeyi riske ediyor ve farklı bir şey yapıyor. O adam **Mike SCHNEIDER**. O filmin adı da **Night Of The Living Dead: Reanimated**.

Korku filmi hayranları, **George ROMERO**'nun 1968 yapımı klasik filmi Night Of The Living Dead'i telif hakkı bildirisi olmadan yayınlamaya, kazayla, eserlerini kamu mali haline getirerek yaptıkları hatayı biliyorlardı. **Mike SCHNEIDER** diğer sanatçıların

katkılarıyla, Romero'nun filmini temel olarak yeni bir film yaptı.

Proje bu yönden epey başarılı. Fakat bir proje, hitap ettiği bir kitle yoksa başarılı sayılabilir mi? İş film endüstrisine geldiğinde, o kitlenin ya filmi izlemek için bilet almayı, ya optik medyasını kiralamayı ya da net üzerinden paralı bir servisten izlemeyi istemesi lazımdır. Yapımcıların üstesinden gelmesi gereken sorun, izleyicinin filmi izlemek için ödemesi gereken miktarı ödemeye ikna etmektir.

Peki, ya film bedavaysa?

Night Of The Living Dead: Reanimated projesiyle bu filmi ücretsiz ve yasal olarak indirebilir, tek kuruş ödemeden, arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

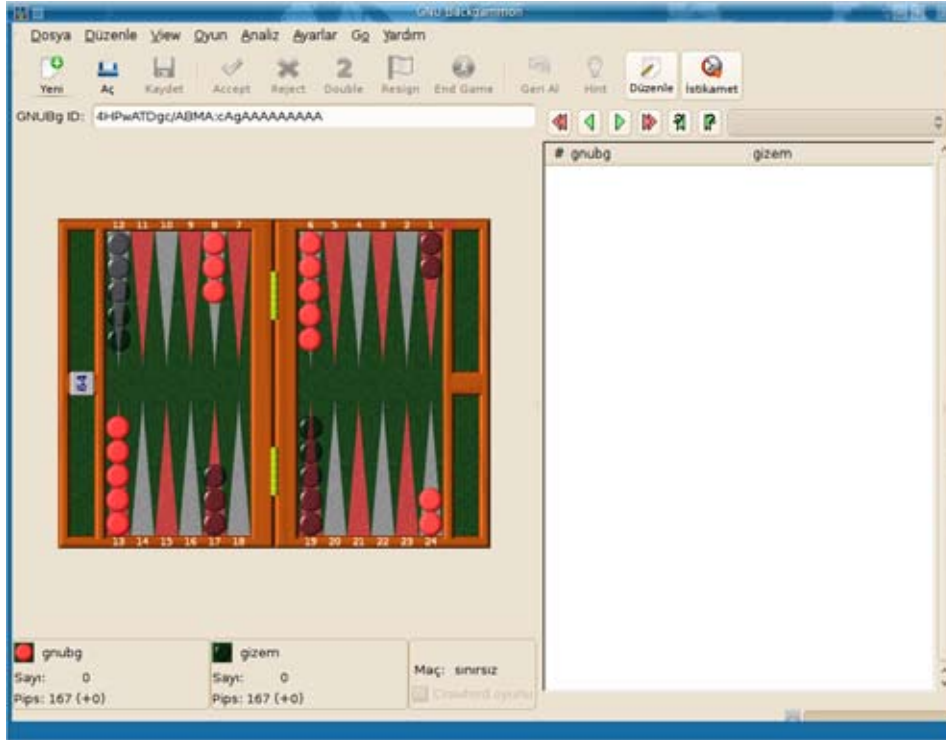
Peki, nasıl oluyor da bedava oluyor? Aslında fikir çok basit. İzleyicinin önce işi görmesine izin vermek ve eğer isterlerse, filmi zenginleştireceğini düşündükleri; yorumlar, seslendirmeler, kamera arkaları ve dahası gibi ekstralarla bunu satışa sunmak. İşte size özgür film.

Penc-ü Se, Severler Güzeli Gencüse

“Hayat siz başka planlar yaparken başınıza gelenlerdir.”
lafının en güzel kanıtlarından biridir tavla oyunu...

oyun inceleme

Sıcak yaz günlerinin en klasik manzaralarından biridir. Yan yana iki dükkan, araya konmuş iki tabure bir masa, ortada bir tavla... Kimileri ata sporu der, kimileri İran'a götürür kökenini, kimileri başka memleketlerin oyunu der; yine de ortaya çıkışı 1.400 yıl öncesine dayanan bu oyunun hayatımızda önemli bir yer kapladığını inkâr etmek olmaz. Pardus depolarındaki Gnubg, bilgisayarımızda bu kadar önemli bir oyunun eksik kalmamasını sağlıyor!

Oyuna başlamak için çok uğraşmanıza gerek yok. Sol üst köşeden "Yeni" düğmesine tıklamanız yeter. Bu düğmeye tıkladıktan sonra karşınıza birkaç yeni seçenek çıkacak. Öncelikle oyunun kaçta kadar devam etmesini istediğinizi seçebilirsiniz. Kısa ya da uzun olarak oyunun tadını istediğiniz kadar çıkartma şansını size sunacak bir seçim olacak. Ondan önce aşağıdaki seçeneklere de bir göz atmanız iyi olur. Örneğin "Kendi Zarlarını Kullan" seçeneği, her hamlede zarı sizin seçmenize izin veriyor. Oyunu biraz hile katmaktan kimseye zarar gelmez ;).

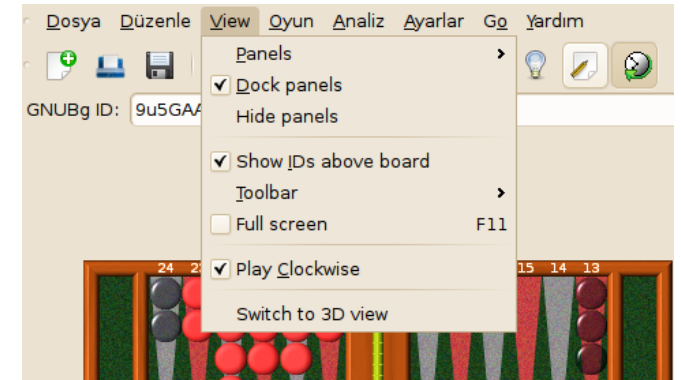
İsterseniz bilgisayara karşı değil, bir insana karşı da oynayabilirsiniz. Bu seçenek sayesinde arkadaşlarınızla da tavla oynamanın zevkini çıkartabileceksiniz.

Acil bir işiniz mi çıktı? Ama oyun da o kadar iyi gidiyor ki kapatmak istemiyorsunuz. İşte size güzel bir özellik. Üst menüden Kaydet'i seçerek ya da Dosya > Kaydet yolunu kullanarak oyunun o anki halini kaydedebilirsiniz. Sonra istediğiniz bir zaman üst menüdeki Aç seçeneğiyle ya da Dosya > Open seçeneğiyle daha önce kaydettiğiniz oyununuzu açabilirsiniz. Böylece şanslı oyununuzu sonuna kadar zevkle oynayabileceksiniz.

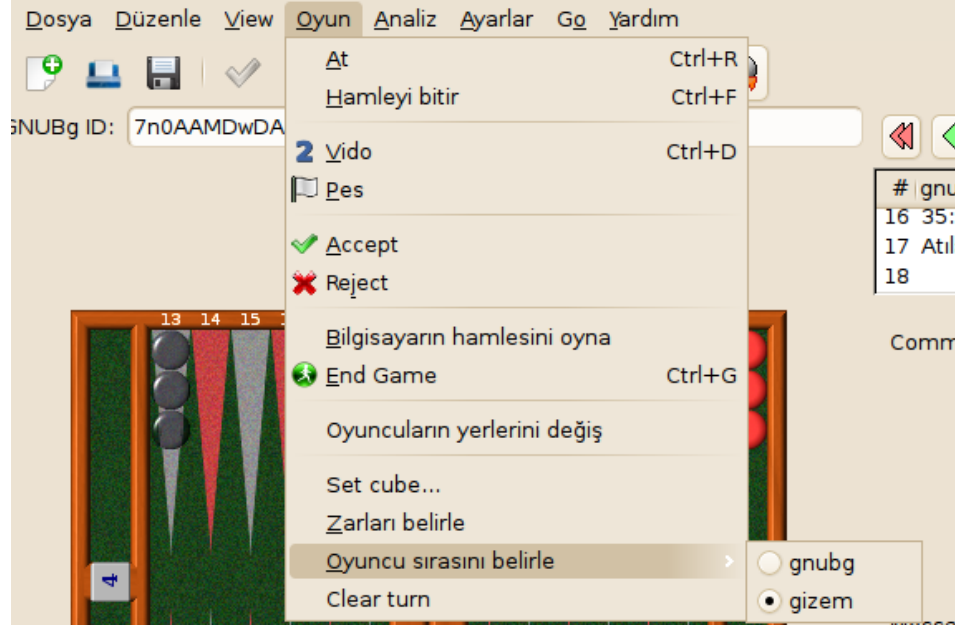
Görsel olarak bu tavla sizi tatmin etmiyor mu? Değiştirmek istedikleriniz mi var? Mesela oyun yönü size ters geliyor olabilir. Saat yönünde (ya da saat yönünün aksi yönünde) oynamaya alışkın değilseniz View > Play clockwise diyerek yönünü değiştirebilirsiniz. Bu oyun sizi zorlamak için değil, tam tersine zevk vermek için yapılmış.

Ya da daha rahat ve büyük görebilmek istiyorsanız tam ekran seçeneği tam size göre. Tam ekran yapmak için View > Full screen seçeneğini seçebilirsiniz.

"Biraz da hareket katayım, daha hareketli olsun, üç boyutlu olsun" diyorsanız, View > Switch to 3D view tam aradığınız seçenek. Tavlayı üç boyutlu ve açılı bir halde sizlere sunuyor ve biraz daha gerçeğe yaklaşıyorsunuz.

Oyununuz iyi gidiyor ve ikiye mi katlamak mı istiyorsunuz? Belki de 4'e. Bunun için yapmanız gereken sol taraftaki, üzerinde "2" ya da "4" yazan kutuya tıklamak. Ya da Oyun > Video yoluyla talebinizi iletebilir, oyun sonunda

kazandığınız puanın katlanmasını sağlayabilirsiniz. Tabi, kabul edip etmemek karşı tarafın tercihi :). Aynı şeyin size de sorulabileceği ihtimalini göz önünde bulundurmayı da unutmayın!

Biraz da oyuna hile karıştırılabilir :). Oyun > Zarları belirle yoluyla atığınız zarı değiştirebilirsiniz. Arka arkaya düşüş atarak ya da şansa oyunda yer bırakmayarak kazanmanın daha zevkli olduğunu düşünüyorsanız deneyebilirsiniz.

Oyun > Oyuncu sırasını belirle seçeneğiyle oyuncu sırasını değiştirebilirsiniz. Sürekli sizin oynadığınız bir oyunda elbette ki kazanırsınız :).

Oyunun zevkini artırmak için ya da gözünüze daha güzel gözüken bir tavlayla oynamak için size bir sürü seçenek sunuyorlar. Ayarlar > Görünüş yoluyla açılan pencereden bir sürü değişik tema size sunuluyor. Hazır seçenekler dışında, eğer

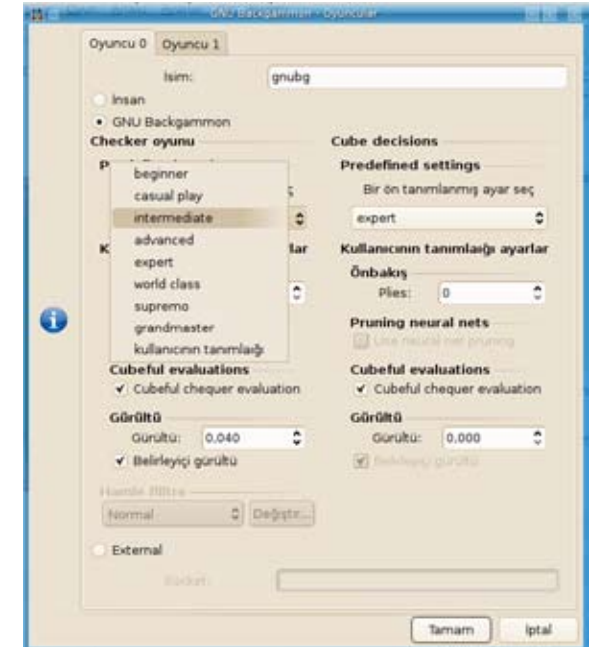
menüde sağa doğru ilerlerseniz masa renginden pul renklerine, hatta her bir zarın tek tek ayrıntılarına kadar değiştirme olanağı sunan menülere ulaşabilirsiniz. Böylece hayallerinizdeki tavlaya da kavuşabilirsiniz :).

Oyuncuların ayarlarını yapmak isterseniz Ayarlar > Oyuncular yolunu izleyebilirsiniz. Buradan iki oyuncunun da tüm ayrıntıları düzenleyebilirsiniz. Öncelikle bu oyuncu insan mı bilgisayar mı olacak onu seçebilirsiniz. Oyuncuya isim verebilir, ne kadar deneyimli bir oyuncu olacağını da yine buradaki seçeneklerden ayarlayabilirsiniz. Sadece bunlar değil, daha bir çok seçenek de bu bölümde sizlere sunulmuş durumda. Karşınızdakinin karakterini değiştirmek ister misiniz? :

Oyunun şu anki en büyük eksikliği, sizin de fark edebileceğiniz gibi çevirilerinin tam olmaması. Ama onlar da tamamlanınca saatlerimizi bilgisayarın başında geçirebileceğimiz bir uygulama olacak. Bu konuda yarım edebileceğinizi, destek verebileceğinizi düşünüyorsanız hiç vakit kaybetmeden ilgili kişilerle iletişime geçebilirsiniz.

Her ne kadar, kırılan pulu sesli bir şekilde tavlaya vuramıyorsak da, karşınızdakinin kızdıramıyorsak da, yenince tavlayı birinin kolunun altına veremiyorsak da bilgisayarımızdan eksik olmaması gereken oyunlardan bir tanesi.

"Hayat siz başka planlar yaparken başınıza gelenlerdir." lafının en güzel kanıtlarından biridir tavla oyunu. Her ne kadar stratejilerle oynanmaya çalışılsa da şansınız yaver gitmiyorsa, zarlar gelmiyorsa, bir şey yapamazsınız.

recordMyDesktop

Eğitim videoları hazırlamak için iyi bir araç mı arıyorsunuz?
Aradığınız burada...

paket tanıtımı

recordMyDesktop, bilgisayarınızda yaptığınız işlemleri sesli video halinde kaydetmenizi sağlayan bir uygulamadır. Hem Qt, hem de Gtk arayüz yapısına sahiptir. recordMyDesktop'ı Paket Yöneticisi aracılığıyla Pardus depolarından kurabilirsiniz. Kurduktan sonra Pardus > Uygulamalar > Çoklu ortam menüsü altından çalıştırabilirsiniz.

Uygulamayı çalıştırdıktan sonra karşımıza gelen pencere aslında recordMyDesktop'ın kullanımının ne kadar kolay olduğunu bizlere gösteriyor. Başka bir ayarlar penceresiyle uğraşmadan bu pencere üzerinden, videonuzun ses ve görüntü kalitesini, hangi penceredeki işlemlerinizi kaydedeceğinizi ve oluşturduğunuz bu video dosyasını sisteminizde nereye kaydedeceğinizi ayarlayabilirsiniz.

Ses kalitesi seçeneğinin yanındaki kutucuğu işaretleyerek videolarınızı sesli olarak kaydedebilirsiniz. Kalite değerlerini ne kadar yüksek tutarsanız videonun boyutu da o kadar büyük olacaktır. Pencere seçme özelliğiyle de sadece istediğiniz pencerede yaptığınız işlemlerin kaydedilmesini sağlayabilirsiniz. Bunun için kayıt yapmaya başlamadan önce "Pencere Seçin" düğmesine basıp sonrasında kaydedeceğiniz pencereyi tıklayarak seçmelisiniz.

Kayıt yapmaya başlamak içinse yapmanız gereken tek şey "Kaydet" düğmesine basmak. Kaydet düğmesine bastığınız anda yaptığınız işlemler video dosyası olarak kaydedilir ve bu video dosyası geçici olarak /tmp dizini altında tutulur. İşlemlerinizi tamamladıktan sonra sistem çekmecesinde bulunan recordMyDesktop

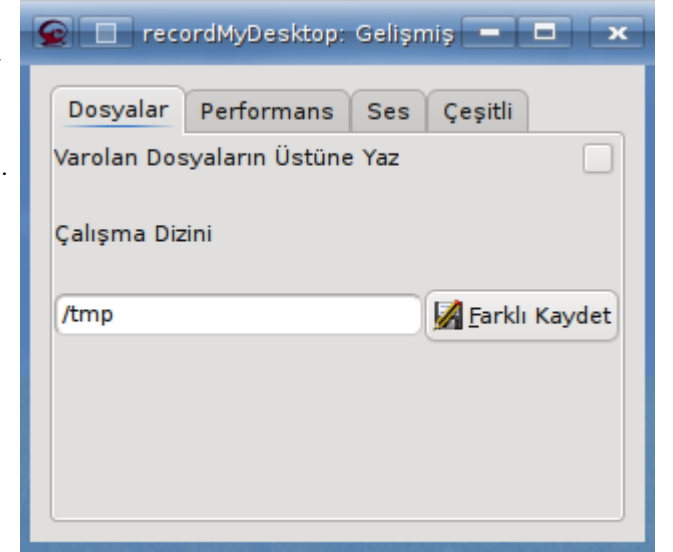

simgesine tıklayarak kaydı durdurabilirsiniz. Farklı Kaydet seçeneğiyle videoyu sisteminizde istediğiniz dizine kaydedebilirsiniz.

Kaydımızı Özelleştirelim

Uygulama ilk açıldığında gelen pencerede "Gelişmiş" düğmesine basarak uygulamanın gelişmiş ayar seçeneklerine ulaşabilirsiniz. Şimdi performansı en fazla etkileyen ayarlara bir bakalım.

Dosyalar sekmesinden videolarınızın geçici olarak tutulacağı dizini seçebilirsiniz. Videolar bu dizinde sadece kayıt esnasında tutulur ve bilgisayarınızı kapatıp, açtığınızda silinirler.

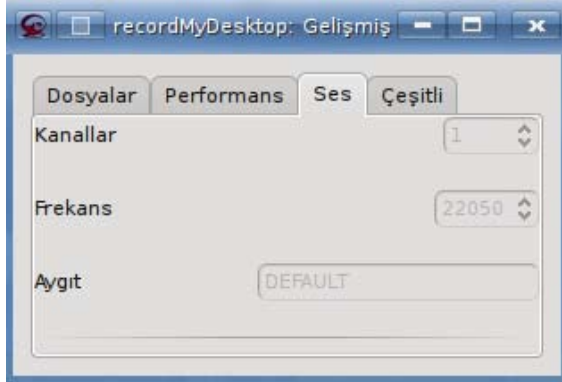
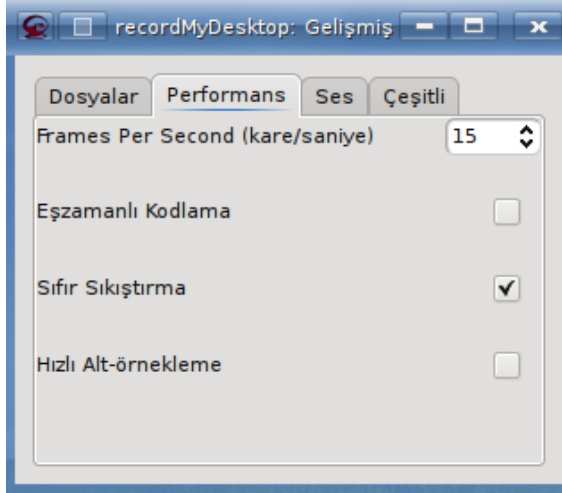
Performans sekmesinde saniyede gösterilecek / kaydedilecek kare sayısını seçebilirsiniz. Bu sayıyı ne kadar artırırsanız kaydettiğiniz videonun kalitesi ve boyutu da ona oranla artar.

Eşzamanlı kodlama kutucuğunu boş bırakırsanız videolar kaydedildikten sonra işlenir ve bu işlem zaman alır. Eğer işaretli olursa videolar kaydedilirken işlendiğinden kayıt işlemi bittikten sonra beklemenize gerek kalmaz, videonuz hazır olur. Bu işlem düşük sistem özelliklerine sahip bilgisayarlarda kayıt esnasında yavaşlamalara ve takılmalara neden olabilir.

Hızlı alt-örnekleme seçeneğiyle bilgisayarınızın işlemcisini çok fazla yormayarak, düşük kalitede videolar kaydedebilirsiniz.

Sıfır sıkıştırma özelliğiyle videolarınız kaydedilirken sıkıştırma yapılmaz. Bu işlemcinizin kayıt anında çok fazla kullanılmamasını sağlar. Ses sekmesinde kullanacağınız ses frekansı ve kanal seçeneklerini bulabilirsiniz. Buradaki ayarları

paket tanıtımı

ne kadar yüksek tutarsanız, videolardaki sesler de o kadar kaliteli ve yüksek boyutlu olacaktır. Bilgisayarınıza bağlı ses giriş aygıtlarına da bu sekmeden kolaylıkla ulaşabilir ve ayarlayabilirsiniz.

Çeşitli sekmesinden uygulamayla ilgili ek ayarlara ulaşabilirsiniz. Örneğin, fare imlecinin ekranda farklı renklerde görünmesini sağlayarak, çok daha fazla dikkat çekmesini sağlayabilirsiniz.

“Follow Mouse” (Fareyi Takip Et) seçeneğiyle fare odaklı çalışırken, sadece farenin bulunduğu bölgelerin videoya kaydedilmesini sağlayabilirsiniz.

“Include Windows Decorations” (Pencere Dekorasyonlarını İçer) seçeneğiyle sadece bir pencere seçip onun üzerinde kayıt

işlemi yaptığınızda pencerenin üst kısmındaki pencere dekorasyonu alanının videoya dâhil edilip edilmeyeceğini seçebilirsiniz.

“Outline Capture Area On Screen” (Ekran Üzerindeki Kayıt Alanını Çerçevele) seçeneğiyle ekranda kaydedilen alan, çevresindeki bir kenarlık ile belli edilir.

“MIT-Shm” seçeneği belleğin daha verimli kullanılabilmesi için açık konumda olmalıdır. “Tooltips” (Araç İpuçları) seçeneği aktif olduğunda uygulamadan yardım alabiliriz. Bunun için farenin imlecini onay kutucuklarının üstüne getiririz

yeterli. Ufak bir kutucuğun içinde o seçenekle ilgili bilgiler yer alacaktır.

“Reset Capture Area” (Kayıt Alanını Sıfırla) seçeneği işaretliyse her seferinde kayıt alanı sıfırlanmış olarak gelir. İşareti değilse bir önceki kayıt esnasında hangi alan kullanılmışsa program açıldığında varsayılan kayıt alanı olarak orası gözükecektir.

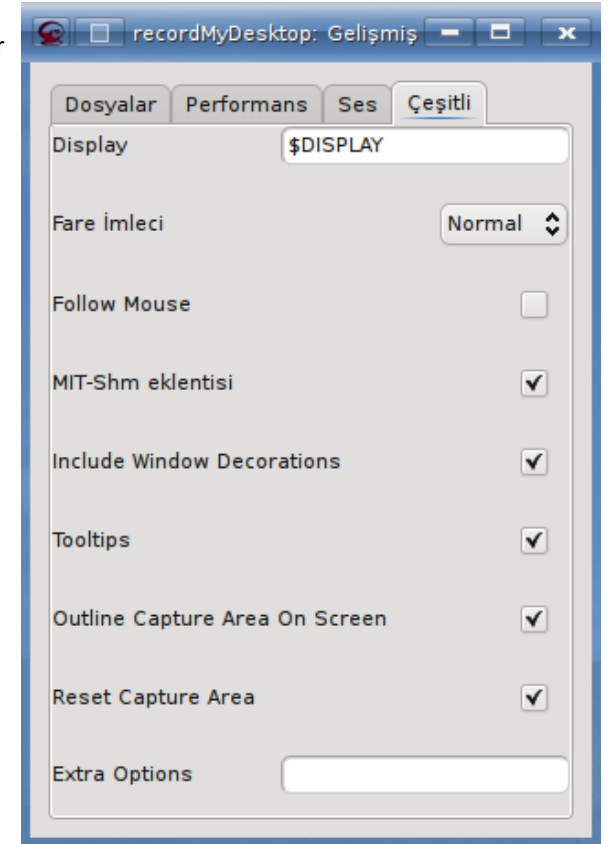
Kendi sisteminize ve ihtiyaçlarınıza göre ayarlarınızı yaparak recordMyDesktop’ı en verimli şekilde kullanabilirsiniz.

RecordMyDesktop, videoları açık ve disk alanı üzerinde yer tasarrufu sağlayan bir çokluortam dosya biçimi olan OGV halinde kaydeder.

Siz derseniz, daha sonra bu videoları farklı biçimlere dönüştürebilirsiniz. Dönüştürme işlemleri ve RecordMyDesktop ile ilgili sık sorulan sorulara ilgili [Pardus Wiki maddesinden](#) ulaşabilirsiniz.

RecordMyDesktop yardımıyla Pardus hakkında video tanıtımlar ve video nasıllar oluşturarak, bunları Youtube ya da Dailymotion gibi çeşitli video paylaşım sitelerine yükleyebilirsiniz. Böylece hem Pardus’un tanıtılmasına ve yaygınlaşmasına destek olabilir hem de kullanıcıların bu videolardan yararlanarak Pardus’u daha kolay şekilde kullanmasına destek olabilirsiniz.

Bol Pardus’lu günler dilerim.

paket tanıtımı

Tuğcan ÜNLÜ
tuğcan@ozgurlukcin.com

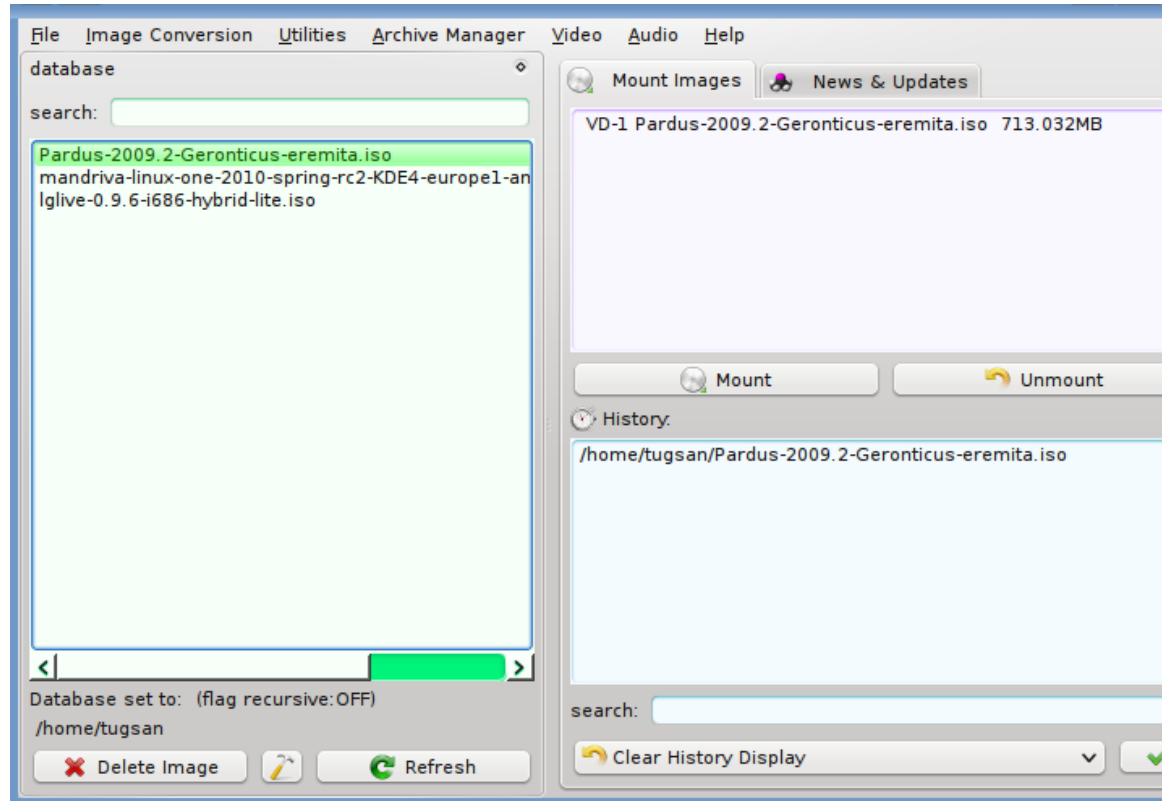
AcetoneISO

Disk kalıplarınızı yönetmek
AcetoneISO ile çok kolay!

paket tanıtımı

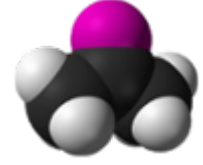
AcetoneISO, en basit anlatımla disk kalıplarınızı yönetmenizi sağlayan kullanışlı bir yazılımdır. En basit anlatımla dedim çünkü AcetoneISO bir disk kalıp yöneticisinden beklenenin fazlasını sunuyor bizlere.

AcetoneISO ile hazırda bulunan disk kalıplarınıza bilgisayarınızda oluşturduğunuz sanal sürücü aracılığıyla ulaşabilirsiniz. ISO, (<http://tr.pardus-wiki.org/ISO>) NRG, BIN, IMG ve MDF kalıp biçimlerini destekleyen AcetoneISO ile disk kalıplarınızı da diğer biçimlerden ISO biçimine dönüştürebilirsiniz. Bunların dışında CD ve DVD'lerin disk kalıplarını alabilir, MD5-Sum kontrolü yaptırabilirsiniz. Disk kalıp dosyalarını sıkıştırarak sisteminizde daha az yer kaplamasını sağlayabilirsiniz. AcetoneISO ile videolarınızı da kolaylıkla farklı biçimlere dönüştürebilirsiniz.

Disk Kalıbı Bağlama ve Ayırma

Bilgisayarınızda bulunan bir disk kalıp dosyasını bir dizin olarak görüntülemek yani sisteme bağlamak için ilk olarak Uygulamalar > Çoklu Ortam menüsü altından CD/DVD İmajı Düzenleyicisi (AcetoneISO) programını çalıştırıyoruz. File menüsündeki "Mount Image" seçeneğinden disk kalıbımızın yerini belirliyoruz. Yapacaklarımız sadece bu kadar.

Disk kalıbının yerini programa gösterdiğimizde kalıbın içeriği görüntülenecektir. Mount Images kısmında sisteme bağlı olan disk kalıplarını görebilirsiniz. Bir disk kalıbını sistemden ayırmak içinse disk kalıbına sağ tıklayıp açılan menüden "unmount" seçeneğini seçmelisiniz.

AcetoneISO'nun sol tarafında daha önce tanımladığınız, sisteminizde bulunan disk kalıplarını görebilirsiniz. Buradan sisteminize bağlayabilir ya da sisteminizden tamamen silebilirsiniz.

Farklı Biçimlerdeki Disk Kalıplarınızı ISO Biçimine Dönüştürün NRG, BIN, IMG, MDF gibi birçok disk kalıp biçimi bulunmakta. Bunlardan en yaygın ve bir standart olarak kabul edileni ISO'dur. Disk kalıplarını kullanarak işlem yapacağımız programların çoğu bizden kalıp biçimi olarak ISO isteyecektir. Bu nedenle elimizde olan diğer biçimlerdeki disk kalıplarını da ISO biçimine dönüştürerek kullanabiliriz. AcetoneISO ile bu dönüştürme işini kolaylıkla yapabilirsiniz. Bunun için "Image Conversion" menüsünden "Convert Image to ISO" seçeneğinden önce ISO biçimine dönüştüreceğimiz farklı bir biçimdeki disk kalıbını, sonra dönüştürme işlemi sonucunda ortaya çıkacak olan ISO biçimindeki disk kalıbının sistemde nereye kaydedileceğini seçiyoruz. Ardından dönüştürme işlemi başlatıyoruz. AcetoneISO'nun sağ alt köşesindeki kısımdan dönüştürme işlemiyle ilgili bilgileri görebilirsiniz.

CD ve DVD'den Disk Kalıbı Almak

Bir diski olduğu gibi kopyalamak gerektiğinde en kolay yol o diskin kalıbını almaktır. Bu işlem daha çok bootable, yani sistem açılışında çalıştırılabilir olan disklerde uygulanır. Örneğin bir

paket tanıtımı

işletim sistemi kurulum diskinin sistem açılışında sistem tarafından görülmesi ve sistemin o disk üzerinden başlatılması gerekir.

Elinizdeki bir kurulum diskinin içeriğini kopyalayıp sonra tekrar bu içeriği boş bir diske yazdırdığınızda o disk bootable olma özelliğini yani açılışta çalıştırılabilirliğini kaybedecektir. Bu yüzden diskleri birebir kopyalamak için önce disk kalıbını almalı ve o disk kalıbını yazdırmalıyız. Bu şekilde yeni diskle eski disk, adına kadar tüm içeriği birebir aynı olacaktır. AcetoneISO ile bu işlemi gerçekleştirmek için "Image Conversion" menüsünden "Generate ISO from CD/DVD and it is:" seçeneğinin üzerine geliyoruz. Açılan listeden "a standart data

CD/DVD" seçeneğinden kalıbını alacağımız diskin yolunu belirtiyoruz. Eğer disk kalıbını alacağınız CD ya da DVD'nin yolunu bilmiyorsanız, Pardus > Bilgisayar menüsü altındaki Sistem Bilgileri'nden sürücünün üstüne geldiğinizde diskin yolunu görebilirsiniz.

Açılışta Çalıştırılabilir Bir Disk Oluşturmak

Bir diski ilk açılışta sisteme göstermek ve sistemi bu disk üzerinden başlatmak istiyorsak, diskimize bootable yani açılışta çalıştırılabilir özelliği kazandırmalıyız. Bunun için AcetoneISO'da "Utilities" menüsüne giriyoruz. Buradan "Boot" ve ardından "Extract Boot Image" seçeneğine tıklıyoruz. Karşımıza iki seçenek geliyor: "ISO File" ve "CD/DVD".

Açılışta çalıştırılabilir özelliğini bir diske eklemek istiyorsak "CD/DVD" seçeneğine, bir disk kalıp dosyasına eklemek istiyorsak "ISO File" seçeneğine tıklıyoruz. Daha sonra sistemde yerini belirttiğimiz dizine disklerimizin çalıştırılabilir halleri kaydediliyor.

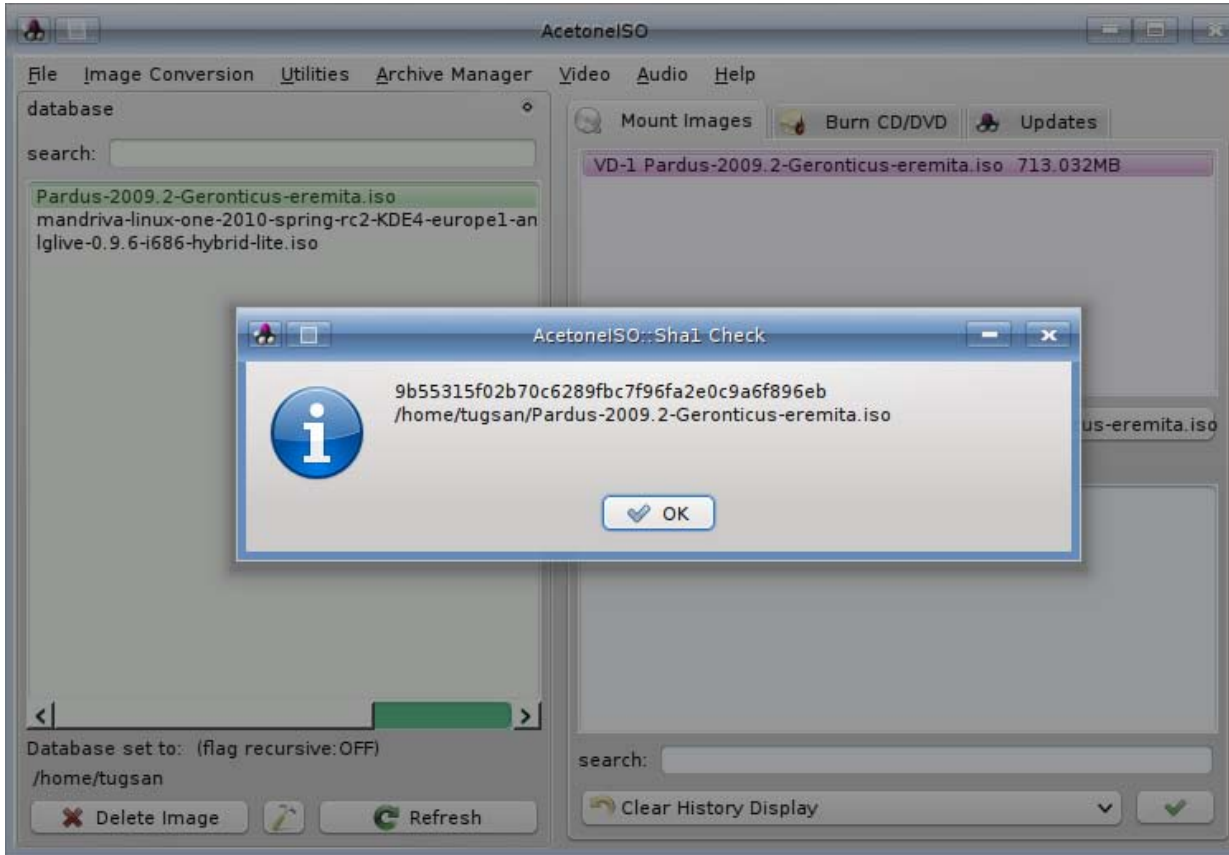
MD5 ve Sha-Sum Kontrolü Yaptırmak

AcetoneISO ile disk kalıplarınızın doğruluklarını kontrol etmek için MD5 ve Shasum kontrolü de yaptırabilirsiniz. Elimizdeki disk kalıbının Sha-Sum karşılığını öğrenmek için "Utilities" menüsünden "Calculate Sha-Sum" seçeneğine tıklıyoruz. Disk kalıbımızın yerini gösterdikten sonra kalıbın Sha-Sum karşılığı birkaç saniye içinde hesaplanıp, ekrana yazdırılıyor.

Yine "Utilities" menüsünden "Calculate MD5" seçeneğini kullanarak disk kalıplarınızın MD5 dosyalarını hesaplatıp, oluşturabilirsiniz.

Disk Kalıplarını Şifrelemek

Bilgisayarınızda bulunan disk kalıplarının içeriğine başka kullanıcıların ulaşmasını engellemek için AceoneISO ile şifreleyebilirsiniz. Archive Manager menüsünden "Encrypt Image > Encrypt" seçeneğine tıklıyoruz. İlk olarak şifreleyeceğimiz disk kalıbının yolunu gösteriyoruz. Daha sonra disk kalıbı için vereceğimiz parolayı giriyoruz. İşlem

paket tanıtımı

tamamlandığında disk kalıbımızın şifrelenmiş hali oluşturulmuş oluyor. Şifrelenmiş disk kalıbını açmak içinse yine "Archive Manager" menüsünden "Encrypt Image > Decrypt" seçeneğine tıklıyoruz. Şifreli disk kalıbının yolunu gösterip, verdiğimiz parolayı girdiğimizde disk kalıbımız kullanılabilir bir hale geliyor.

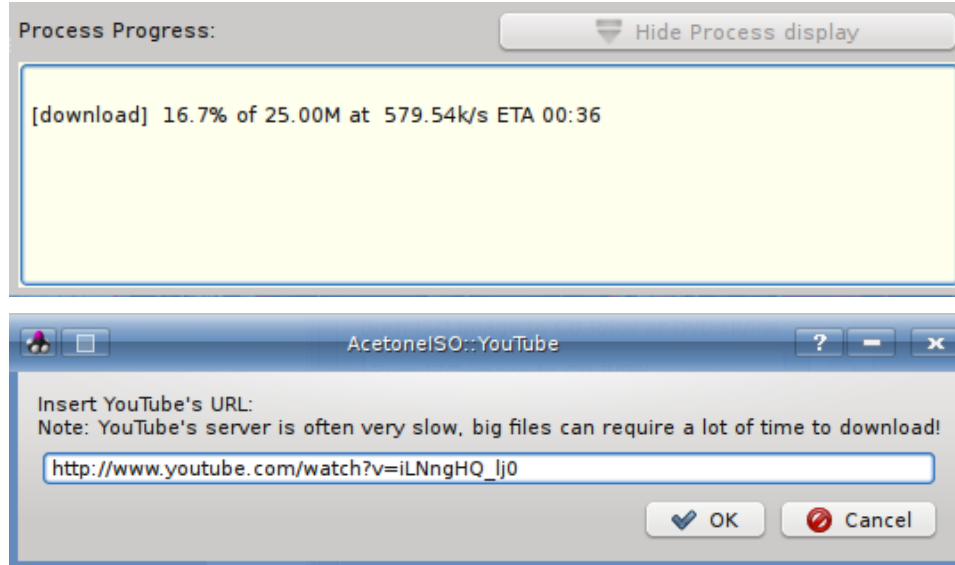
Disk Kalıplarını Bölmek ve Birleştirmek

Bilgisayarınızdaki bir disk kalıp dosyasını alan sıkıntısından dolayı bölmeniz gerekebilir. "Archive Manager" menüsündeki "Split Images in Volumes > Split" seçeneği ile disk kalıp dosyanızı istediğiniz boyutlarda parçalara ayırabilir yine "Archive Manager > Merge Splitted Image" seçeneğiyle de bölünmüş disk kalıbınızı tekrar birleştirebilirsiniz.

Kolayca Video İndirin ve Dönüştürün

AcetoneISO'nun kullanışlı özelliklerinden birisi de video paylaşım sitelerinden video indirmek ve elinizde bulunan videoları farklı biçimlere dönüştürmektir. Video menüsündeki:

"Rip DVD to Xvid AVI" seçeneğiyle DVD biçimindeki videolarınızı AVI biçimine, "Convert FLV to AVI" seçeneğiyle FLV biçimindeki videolarınızı AVI biçimine,

"Convert Generic video 2 Xvid AVI" seçeneğiyle diğer biçimlerdeki videolarınızı AVI biçimine dönüştürebilirsiniz. "Convert Video for PSP" seçeneği ile ise PSP'lerde oynatmak için daha düşük boyutlu dönüştürmeler yapabilirsiniz.

"YouTube Download Video" seçeneğindense YouTube videolarını kolaylıkla indirebilirsiniz.

Açılan pencereye videonun bağlantısını yazıp onay verdiğinizde video YouTube'dan bilgisayarınızda belirttiğiniz dizine inecektir. AcetoneISO'nun sağ alt köşesinde indirmenin durumunu görebilirsiniz. MetaCafe videolarını da aynı yöntemle indirebilirsiniz.

Sesleri Videolardan Ayırın

Bu durum çoğu kişinin başına gelmiştir. Bir şarkıyı beğenip, İnternet'te ararsınız. Şarkıyı ses dosyası olarak değil de bir videonun arkasında ya da kliplenmiş bir şekilde bulursunuz ama bizim için sadece ses dosyası önemlidir. İşte tam burada da AcetoneISO yardımımıza koşuyor.

"Audio" menüsündeki "Extract Audio from Video File" yani "ses dosyasını videodan ayır" seçeneğiyle videolardaki sesleri farklı bir dosya olarak ayırabilirsiniz. Kim bilir belki hayatınızın şarkısı bir videonun arka planındadır. :)

Son olarak bir özellik daha hatırlatayım: AcetoneISO 2.2.1, yani depolardaki son sürümüyle CD ve DVD'lerinizi de yazdırabiliyor. Görüldüğü gibi AcetoneISO küçük ama disk kalıplarıyla ilgili işlemlerde tüm beklentilerinizi karşılayabilecek bir uygulama.

Veri kayıpsız, bol yedekli günler dilerim. :)

Sistem İzlemenin eğlenceli yolu: Conky

Saat _____

21:45 :42

Tarih _____

Eylül 2010, Sal

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Pil: 0 %
Net: Sinyal %0
Up 0B
Down 0B

Sistem _____

Cpu	Cpu1	18%
	Cpu2	5 %

Mem	Ram	19%
	Swap	2 %

Hdd	Root	30%
	Home	27%
	Archive	85%
	Sda1	55%

(%)	Cpu	Mem
conky	1.00	0.65
X	0.50	5.76
scsi_eh_4	0.50	0.00
xfce4-screensho	0.00	1.65

1d 8h 52m dir çalışıyor. _____

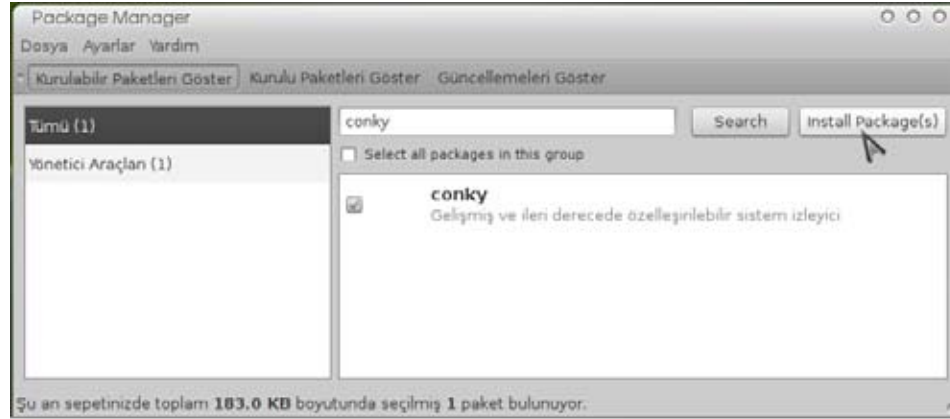
paket tanıtımı

Conky, çok hafif ve inanılmaz derecede özelleştirilebilen bir sistem izleme programıdır. İşlemci, diskler, bellek, kablosuz ağ, pil durumu, hava durumu, Gmail hesap kontrolü ve akla gelmeyen birçok bilgiyi yüzdesel değerler ya da grafik olarak ekrana yansıtabilir. Conky, Paket Yöneticisi'nde "Gelişmiş ve ileri derecede özelleştirilebilir sistem izleyicisi" olarak açıklanıyor, siz de bu uygulamayı kullanmaya başladığınızda bu tanımlamayı hak ettiğini göreceksiniz.

Ne İşe Yarar, Kim Kullanır?

Conky, genel olarak Gnome ve Xfce kullanıcıları tarafından tercih edilir. KDE kullanıcıları pek tercih etmez çünkü KDE'de gelişmiş ve görsel plazma programcıları böyle alternatiflere gerek bırakmamaktadır. Sistem kaynaklarını en az şekilde kullanarak en iyi verimi almak isteyen kullanıcılar (ki bu kullanıcılar Pardus'ta Xfce kullanıcıları oluyor) için ideal. Hafif, özelleştirilebilir ve bu özellikleriyle pek çok seveni olan Conky denemeye değerdir.

Bu aracı, Paket Yöneticisi'nden conky şeklinde aratarak kolaylıkla kurmak mümkün.

Kurulumdan Sonra Çalıştırmak İçin

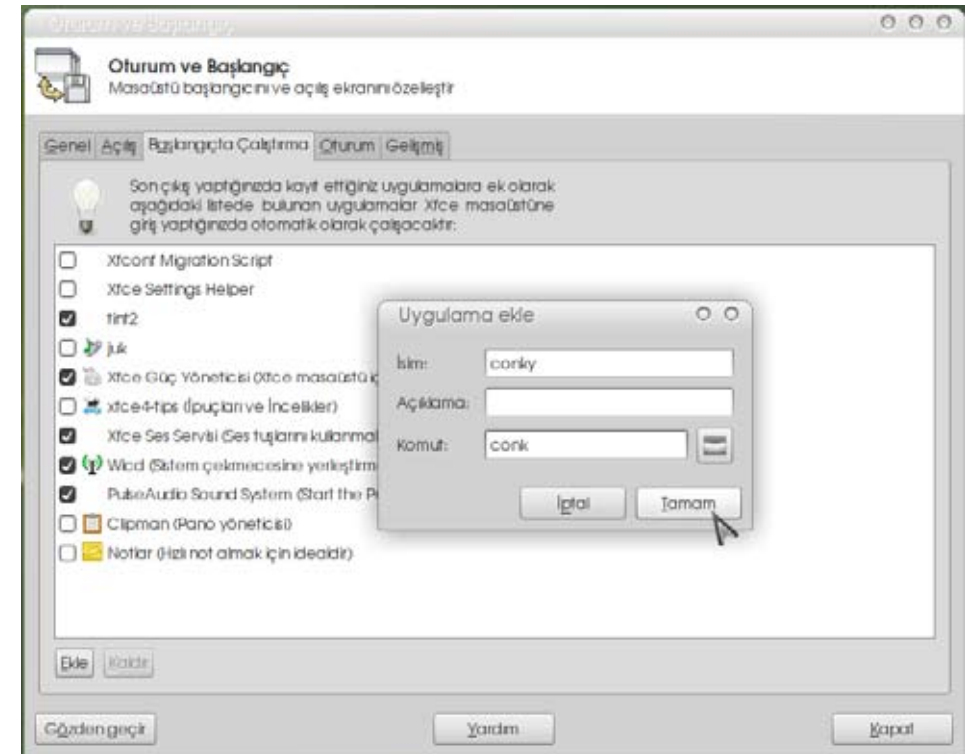
Program kurulumu tamamlandıktan sonra Alt+F2 diyoruz ve açılan uygulama çalıştır penceresine conky yazıp Çalıştır'ı tıklıyoruz. Bu işlemten sonra ekranın solunda siyah taban renkli Conky karşımıza çıkacak. Buradan sisteminiz hakkındaki bazı bilgileri görebilirsiniz.

Xfce4 ayar yöneticisinden Oturma ve Başlangıç alt menüsünü seçiyoruz. Buradansa başlangıçta çalıştırma sekmesini seçip ekle düğmesine tıklıyoruz, açılan

pencerde, isim ve komut satırına conky yazıp tamam diyoruz. Artık Conky, her açılışta otomatik olarak başlayacak.

Conky'i Özelleştirmek

Ev dizinine .conkyrc isimli bir metin dosyası oluşturuyoruz (oluşturduğunuz bu dosya bir gizli dosya olduğu için görünmez, Ctrl+h diyerek hemen görünmesini sağlayabiliriz) ve bu dosyanın içine ayar satırlarını kaydettikten sonra, Conky yeniden başladığında yeni ayarlarla karşımıza çıkacaktır.

Elimizde bir .conkyrc dosyası varsa bu dosyayı Ev dizinimizdeki kendi .conkyrc dosyamızın üstüne kaydediyoruz. Özgürlük için forumlarında birkaç .conkyrc dosyası mevcut, İnternet'te aratarak da çok miktarda .conkyrc dosyası ya da içeriği bulmak mümkün. Mesela alt sayfadaki Conky görünümü için [şu adresteki](#) kodları .conkyrc dosyanıza kaydedip Conky'i yeniden başlatmanız yeterli.

paket tanıtımı

Conky'nin aşağıdaki gibi panel şeklinde görünmesini isterseniz şu adresteki kodları .conkyrc dosyanızın içine kaydetmeniz yeterli. Kendi .conkyrc dosyasını oluşturmak isteyenler şu adresten de bulabilecekleri aşağıdaki kaynaktan da yararlanabilirler:

.conkyrc dosyasında METİN satırının altında kalan satırlara aşağıdaki komutlardan ekleyerek yeni özellikler eklenebilir.

Cpu

```
$(top name 1){alignr}$(top cpu 1) # en çok işlemci kullanan programı gösterir.
${cpugraph cpu0 50,150 000000 0fffc} # kalp grafiğine benzer işlemci izleyici
${cpu cpu1}% # Cpu1 in ne yüzde kaçının kullanıldığını gösterir.
${cpubar cpu1 4,60} # Cpu1 in kullanımını gösterir. 4,60 değerleri barın kalınlığını ve uzunluğudur
${freq} # Mhz olarak işlemci gücünü gösterir
```

Ram

```
$(top_mem name 1){alignr}$(top_mem mem 1) # en çok ram kullanan programı gösterir.
${membar 3,60} # ne kadar ram kullanıldığını gösteren bar
${swapbar 3,60} # ne kadar swap alanı kul. gösteren bar
$memperc% # ram in % kaçının kullanıldığını gösterir
$swapperc% # swap in yüzde kaçının kullanıldığını gösterir
$mem # mb cinsinden kullanılan ram boyutunu gösterir
$memmax # toplam ram boyutunu göst.
```

Hdd

```
$(fs_bar 3,60 /) # / dizinin ne kadarının kullanıldığını göst. bar
$(fs_used_perc /)% # / dizinin % kaçının kullanıldığını göst.
$(fs_used /) # gb cinsinden / dizinin ne kadarının kullanıldığını gösterir
$(fs_size /) # gb cinsinden / dizinin boyutunu gösterir
${diskiograph 20,70} # kalp grafiğine benzer disk grafiği
$(fs_free /) # / dizinde boş alanı gösterir
```

Net

```
$(wireless_link_qual wlan0)% # wireless sinyal gücünü gösterir
$(wireless_link_bar 3,60 wlan0) # wireless sinyal gücünü gösterir bar.
${upspeed eth1} # Gönderim hızı
${downspeed eth1} # İndirim hızı
${upspeed wlan0}
${downspeed wlan0}
```

PİL ##### (notebook için)

```
$(battery_bar 3,60 BAT1) # Batarya kullanımını gösteren bar
$(battery_percent BAT1)% # Batarya kullanımını % ile gösterir
$battery_time # Kalan pil ömrünü gösterir
```

Tarih/Saat

```
$(time %d %b %y, %a}
$(time %A, %B %-d}
```

Diğer

```
$(alignr 10) # Yazıların Sağa dayalı olmasını sağlayan komut. 10 değeri değiştirilebilir.
${alignc} # Yazıların ortalanmasını sağlayan komut
${voffset 10} # yazıların bulunduğu satırda aşağı yukarı kaymasını sağlayan komut
${goto 100} # yazıların bulunduğu satırda 100 piksel ileride görünmesini sağlayan komut
${color 000000} Pardus ${color} # Pardus yazısının 000000 renginde görünmesini sağlayan komut
${font Sans:size=15} Pardus ${font} # Pardus yazısının sans yazı tipinde görünmesini sağlayan komut
${uptime_short} # Sistemin açık kaldığı süreyi gösterir
${uptime}
${hr 3} # ekrana 3 piksel kalınlığında çizgiler çizer
${stippled_hr 2 1}
${scroll 16 Pardus } # kayan yazı
$sysname
$kernel
$machine
${conky_version}
```

Daha kapsamlı açıklamalara ulaşmak için [Conky'nin belgelerine](#) göz atabilirsiniz. Conky hakkında daha fazla fikir elde etmek içinse ekran görüntüsü [galerine](#) bakabilirsiniz.

Bulduğunuz .conkyrc dosyalarını kurcalayarak ve değiştirerek çok şey öğrenilebilirsiniz.

Conky ile yapabileceklerinizin hayal gücünüzle sınırlı olduğunu unutmayın.

İyi eğlenceler :)

İnternet'i yeniden fethedin: **Rekonq**

İnternet tarayıcıları piyasasının kızılmaya başladığı günümüzde, KDE cephesi de boş durmuyor.

paket tanıtımı

Günümüzde piyasa Firefox, Opera, Chrome (Chromium) gibi tarayıcıların hâkimiyetinde olsa da, arkalardan fırlayan ve çoğu zaman büyük abilerini aratmayan İnternet tarayıcıları mevcut. Bunlardan bir tanesi de KDE bünyesinde gelişen webkit tabanlı Rekong.

QT arayüzü kullanan az sayıdaki tarayıcıdan biri olan Rekong, KDE bünyesinde bağımsız olarak gelişen bir proje. Henüz 1.0 sürümü yayınlanmadığı için kararsız olmasına karşın, normal bir kullanıcının ihtiyaçlarından daha da fazlasını sunabilen bir tarayıcıdır. Analiz yeteneğinden animasyonları engelleme, yer imleri, gelişmiş aramaya kadar gayet hoş özelliklere sahip bir tarayıcıya dönüştü şimdiden... Özellikle KDE kullanıcılarının ilgisini çekecek Rekong'a hep beraber göz atalım.

Google Chrome ve Konqueror'un en iyi yanları

Chrome ile benzer yapıya sahip adres çubuğuyla başlayalım işe. Bu adres çubuğu aracılığıyla site adresleri girmenin yanı sıra, Google ile arama yapabilir, yer imlerinde gezilebilir ve pek çok yetenekten faydalanabilirsiniz.

Özellikle ufak alanlı ekranları düşünerek tasarlanmış arayüzün en önemli ögesi olan bu adres çubuğu, pratiklikleriyle sizi cezbedecektir. Sağ tarafında duran düğmelerle de yer imlerine bakabilir ve bunları yönetebilirsiniz ya da

Rekong'un ayarlarını ve diğer özelliklerini kullanabilirsiniz.

Rekong yer imi sistemi olarak KDE'nin kendi yer imlerini kullanıyor. Bu yüzden Konqueror'un yer imleriyle aynı şekilde işliyor. Yönetimiye ayrı bir arayüz şeklinde. Bu biraz rahatsız etse de alışınca hoşunuza gidebilecek bir durum. Bunun yanı sıra "development" kısmı, özellikle web programlama ile ilgilenen kişilerin ilgisini çekebilecek bir bölüm olarak görülüyor.

Yeni sekme açtığınızda karşınıza çıkan ekran size Chrome'u hatırlatabilir, çünkü aynı işi yapıyor. Ayarladığınız bazı siteleri, önizlemeleriyle birlikte göstererek size hoş bir açılış sunuyor. Bunun yanı sıra yer imleri, geçmiş, kapatılan sekmeler, indirmeler gibi yerlere de ulaşmanızı sağlıyor.

İndirme konusunda ister KDE'nin dosya kopyalamasıyla bütünleşik olan indirme yöneticisinden faydalanabilir, ya da KGet ile indirmesini sağlayabilirsiniz. KGet'e ayarlamamız size değişik avantajlar sağlayacaktır.

Kısaca tanıttığımız Rekong'tan şimdilik bu kadar, ama özellikleri ve güzellikleri burada bitmiyor. Bu önü açık ve hafif tarayıcıyı tanıtmak için başlangıç olarak bu kadarı yeterdir diye düşünüyorum.

Rekong ile İnternet'i yeniden fethedin!

android

Kaan ÖZDİNCER
kaanozdincer@gmail.com

Nedir Bu Android?

iPhone'un pabucunu dama atan Android platformunu ve nereden geldiğini bilmek ister misiniz?

Android OS, Linux üzerine inşa edilmiş ve mobil cihazlar için özelleştirilmiş bir işletim sistemidir.

Android OS, Android Inc. adında ufak bir şirket tarafından geliştirilirken 2005'te, Google tarafından tüm çalışanlarıyla birlikte bünyesine katıldı. Google, donanım üreticileri, GSM operatörleri ve çip üreticilerini ve yazılımcıları aynı çatı altında Open Handset Alliance adıyla topladı. Amaçları mobil cihazlarda kullanmak için esnek, kullanışlı, ihtiyaçların tümüne cevap verecek, donanım bağımsız bir işletim sistemi ortaya koymaktı.

Ortaya Android'i çıkarmakla kalmayıp, geliştiriciler için de bir SDK sundular. Hali hazırda bulunan Java virtual machine'leri kullanmak yerine belirlenen standartlara uygun ve gereksinimleri en hızlı şekilde gerçekleştiren Dalvik virtual machine'ini de geliştirdiler.

Android için kararlar alındı, standartları belirlendi, gerçekleştirimi yapıldı, kodu açıldı ve pazara sunuldu. Ardından yapılan bazı teşviklerle gelişmesi beklendi. Üzerinde durulan en önemli noktalardan biri de uygulama geliştirmenin kolay olmasıydı. Çünkü Google'ın stratejisi Android'i satmak üzerine değil, katkıcıların uygulamaları geliştirmesinin ardından reklam ağından gelir etmek üzerinedir. Bunun için uygulama yazmak kolay olmalıydı. Onun için Java ile yazılmış bir SDK (yazılım geliştirme kiti) ortaya konmuş oldu.

Lisans Seçimi ve Eleştiriler

Google, Open Handset Alliance kurulduktan sonra Android ile mobil işletim sistem pazarına girdi. Google'ın hedefi üçüncü parti yazılımcıları teşvik ederek

Android'in gelişimini sağlamaktı. Bu hedefe varmak için tartışılan en büyük konulardan biri de lisans seçimi idi. Apache License 2.0 ticari uygulamalar için ve tescilli dağıtıma elverişli bir lisanstır. Ayrıca ASLv2 ("The Apache Software License), GPLv3 ile uyumlu bir lisanstır.

GPL'in kod dağıtımı üstünde yaptığı zorlayıcı kurallar, Google'ın üçüncü parti yazılım hedefi ve ticari bakış açısı, ASL'nin benimsenmesine neden oldu. Böylece şirketler patentli ürünlerini, iç işleyişlerini göstermeden Android'e entegre edebildiler. Özgür yazılım savunucuları Google'ın GPLv3 ile dağıtım yapmasını, bu sayede birçok teknolojinin özgürleşmek zorunda kalacağını, kendi iş modellerini değiştireceklerini söylediler de Google, ASLv2'de ısrar etti. Tüm bunlara rağmen Android güncel mobil pazarında egemen olan büyük ölçüde kapalı-kaynak modeline, heyecan verici bir alternatif sundu.

Android İşletim Sistemi Gerçekten Özgür mü?

Google'ın bu mobil platformu, esasında ticari gündemler için tasarlanmış zeki bir uygulamadır. Android OS'un kodları açık. Ancak Google bunu katkı almak için yapmıyor aslında. Sadece donanım üreticilerinin ürünlerine uyumluluğu sağlamları için yapıyor. Google'ın aslında beklediği katkı uygulama geliştirme konusunda. Hatta kendi kodunu açarken Google servislerini kullanan bazı uygulamalarının kodu kapalıdır.

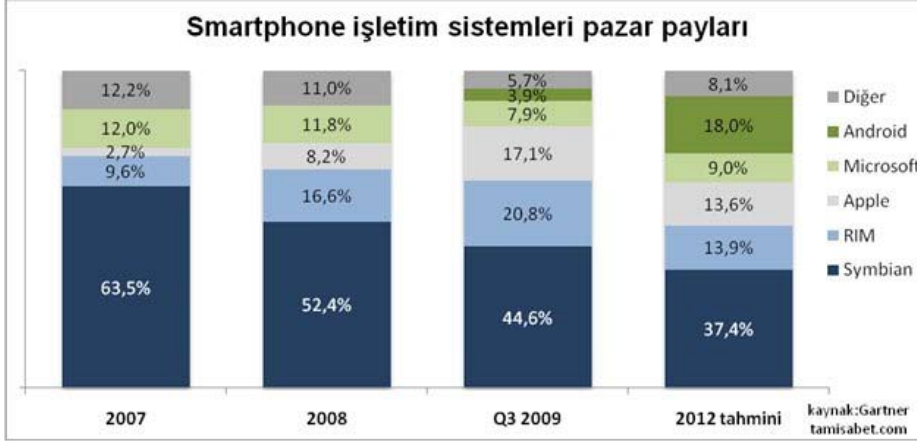
Android Market'in gelir paylaşımı, Android Developer Challenge gibi teşvikler sayesinde Android'in gelişeceğine inanıyor. Bunu yaparken de, yapılan uygulamaya bir lisans zorunluluğu getirmiyor. Bu yüzden Android'in açık kaynak kodlu yazılıma çok fazla katkı yaptığı söylenemeyebilir. Asıl katkısı, ne kadar kalite düzeyi az olsa da, rakiplerin çok kullanılan uygulamalarının benzerlerinin markette açık-kaynak olarak dağıtılması. Bu, tekel yaratmış yazılımların, direkt üreticisi tarafından açık-kaynak olarak dağıtılmasını da teşvik ediyor. Çünkü kaynağı açılmayan ya da bedava olmayan yazılımların, "free" olan benzerleri daha çok tercih ediliyor.

Android'in özgür yazılım dünyasına katkısı, diğer tekellerin özgürleşmesini teşvik etmek ve mobil işletim sisteminin özgür olabileceği konusunda diğer girişimcileri ikna etmesi oldu. Android'in hızlı yükselişi sonrasında, birçok donanım üreticisi kendi özgür işletim sistemi projelerini hayata geçirdiler. Bir başka deyişle, Android'in asıl özgür tarafı Linux çekirdeği, SDK'sı ve katkıcılar tarafından yazılmış uygulamalarıdır.

Yükselen Pazar Payı ve Rakipler

Uluslararası araştırma firması Gartner'a göre bu yıl Android, mobil işletim sistemi piyasasında ikinciliğe yükselecek. Android, 2009 sonunda % 3.9'luk pazar payıyla sonlarda yer alırken, Gartner'a göre bu yılın sonunda % 18'lere çıkacak!

Birinci sırada şimdilik Symbian bulunuyor. Aynı şirket 2009'da yaptığı bir araştırmada, Android'in 2012 sonunda iOS'u geçeceğini iddia etmiş ve birçok otorite tarafından ciddiye alınmamıştı. Ancak şu anki durum iOS'u geçmek için 2012'ye kadar beklenmeyeceğini gösteriyor. Nokia'nın başkan yardımcısı Anssi VANJOKI bu yükseliş için "Donanım üreticilerinin geçici bir çözüme ihtiyacı vardı ama bu ısınmak için altına işlemeye benziyor." dese de o kadar küçümsenecek bir yükseliş değil bu. Android sadece kendisi yükselmekle kalmadı; rakiplerine göre daha mütevazı olan ancak Android'e kayıtsız destek veren HTC'yi de büyük donanım üreticileri arasına soktu. Bu müşterek ilişkiden ikisi de avantajlı çıktı.

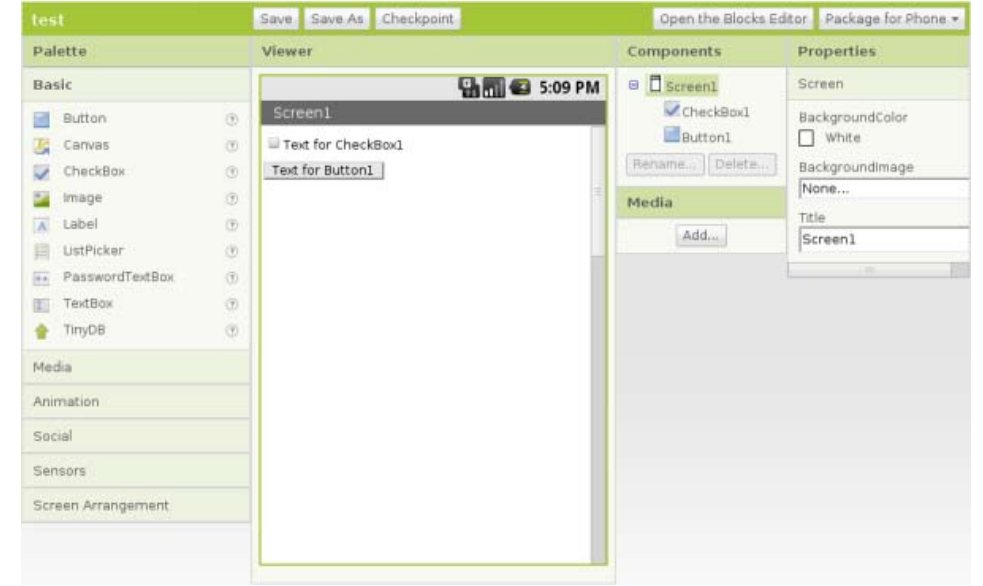
Sorunlar ve Davalar

Oracle, Android SDK ile JAVA patent haklarını ihlal ettiği iddiasıyla Google'a dava açtı. Oracle'ın davadan beklentisi, kâra ortak olmanın yanı sıra, Java bileşenlerinin ayrılması ya da tamamen çıkarılması yönünde. Bu davaların dışında 2002'de bir yerlerde kurulmuş "Android Data" isimli şirketin sahibi Erich SPECHT'in açtığı, logosunun ilk kez bir atari oyununda kullanıldığını iddia eden komik davalar da var. Bunun yanında Apple'ın 23 patentini ihlal ettiğini söylediği bir dava da mevcut. Kısaca Android birçok tekeli rahatsız etmiş durumda.

Geliştirme Ortamı

Google, üçüncü parti yazılım hedefini gerçekleştirmek için kullanışlı ve kolay bir geliştirme ortamı ortaya koymak zorundaydı. Bunun için üstündeki tüm donanıma erişilebilen, değiştirilebilen bir emülatör ve kolayca kod yazılmasını sağlayacak, grafik arayüz tasarlanabilecek bir Eclipse eklentisi ortaya koydu.

Sadece bu yetersizdi tabii ki, neredeyse mükemmel yakın bir belgeleme de oluşturdu. Şu anda 2.2 sürümü olan SDK'yı da sürekli olarak güncellemekte. Google, uygulama geliştirmeyi kolaylaştırmak için Temmuz 2010'da App Inventor'u kullanıma açtı. App Inventor ile programlama dili bilmeden çevrimiçi olarak Android uygulaması geliştirilebiliyor.

Mobil Özgürlük İçin Büyük Adım ama Yetmez

Sonuç olarak Android OS, özgür yazılımların gelişimi ve popülaritesinin artması için büyük bir adım. Özgürlük savunucularından fazlaca eleştiri alsa da, mobil işletim sisteminin özgür olabileceğini tüm dünyaya göstermesi bile büyük bir kazanım. Android'in bu yükselişi bu pazarın dinamiklerini tamamen değiştirerek, tekel yaratmış uygulamaların yavaş yavaş özgürleşeceğini ya da özgür benzerlerinin kullanımını artıracakı söylenebilir.

Audacity Dersleri - 2

Bu dersimizde daha önceden oluşturulmuş bir MP3 dosyasını açacağız ve ses dosyası üzerinde değişiklikler yapacağız.

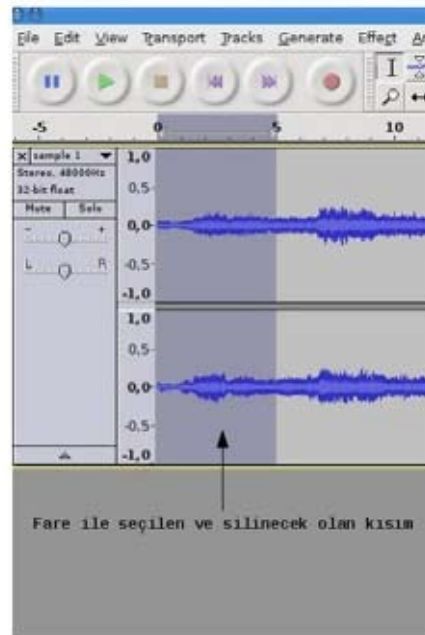
Elimizde "sample.mp3" adında bir dosya var. Bu dosyayı Audacity ile açmak için önce Audacity yazılımını açıp sonra da Audacity menüsünden "File > Open" yolunu izleyerek açabileceğimiz gibi, yazılımı açmadan, dosyanın üzerine fareyle gelip sağ tıklayarak "Birlikte Aç > Audacity" yolunu izleyerek hem yazılımı hem de dosyayı açma seçeneğine de sahibiz.

Ses Dosyasının Belirli Bir Yerini Kesmek

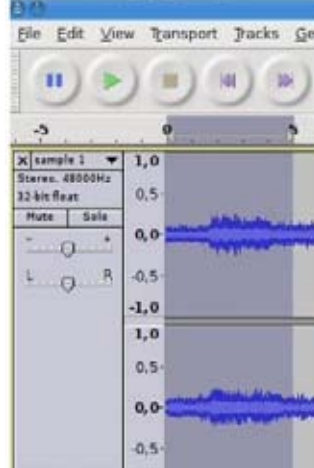
Şimdi, bu dosyayı dinleyerek bazı yerlerini kesmemiz gerektiğini varsayalım. Bu dosyanın başında ilk beş saniyesini atacağımızı düşünüyoruz. Silecek olduğumuz ilk beş saniyelik yeri önce fareyle seçiyor ve ardından "Delete" tuşuna basıyoruz. Böylece ilk beş saniyesi silinmiş oluyor.

Giriş Efekt

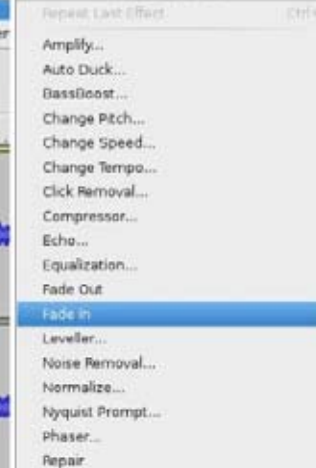
Kestiğimiz müziğin aniden başlaması yerine, sıfır ses seviyesinden başlayarak giderek normal seviyeye yükselmesi işlemini gerçekleştirmek istiyoruz. Bu işlemin kaç saniye sürmesini istiyorsak (ki bu işlemin iyi sonuç vermesi için en az beş saniye, iyi bir seçim olacaktır) o süreyi yine fareyle seçiyoruz; ardından Menü'den "Effect > Fade In" seçtikten sonra işlemimiz gerçekleşiyor.

ADIM 1

ADIM 2

ADIM 3

Çıkış Efekt

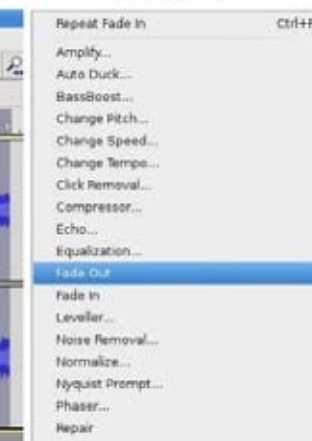
Burada "Fade In" (giriş, açılma) işleminin tersini yapacağız. Müziğin bir anda kesilmesi yerine, yine beş saniye içinde müziğin kısılarak kaybolmasını sağlayacağız. "Fade Out" işlemini de yine fareyle yapacağımız beş saniyelik bölümü seçtikten sonra Menü'den "Effect > Fade Out" seçerek gerçekleştiriyoruz.

Başına "Fade In", sonuna da "Fade Out" uygulamış olduğumuz dosyayı OGG biçiminde dinlemek için aşağıda verdiğimiz bağlantıyı kullanabilirsiniz:

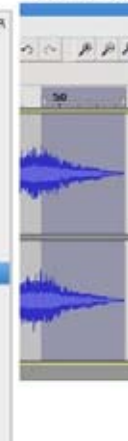
ADIM 1

ADIM 2

ADIM 3

<http://web.inonu.edu.tr/~sacim/dosyalar/sample.ogg>

Bu dersimiz biraz kısa sürdü. Gelecek dersimizde mikrofona ses kaydı yapmayı ve konuşmalardaki hataları düzeltmeyi anlatacağız.

Tekrar görüşünceye kadar, "Özgür Olun ve Özgürlüğünüzü Çöpe Atmayın!"

OpenOffice.org Basic Dersleri-3

Değişkenlerle çalışmak isimli konumuza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Değişkenlerin çoğu zaman sayı içerdiği ve bu sayılarla ilgili matematiksel işlemler yapıldığı genel olarak doğrudur. Ancak değişkenler sayılar dışında mantıksal değerler, tarih ve/veya saat bilgileri ile metinler de içerebilirler. Şimdi dilerseniz sırasıyla bu yeni değişken türlerimizi inceleyelim.

String Değişkenler

OpenOffice.org Basic tüm metin türündeki bilgileri String türündeki değişkenlerde, Unicode standartlarına uygun olarak saklar. Her bir String değişken 65.535 karakter içerebilir.

Genel olarak aşağıdaki şekillerde tanımlanırlar;

```
DIM DeğişkenAdı As String
ya da
DIM DeğişkenAdı$
```

Her iki tanımlama türü de geçerlidir. Elbette burada DeğişkenAdı olarak verdiğimiz isim değişken tanımlama kurallarına uygun değildir. Bir önceki konumuzda anlattığımız kuralları unutmayınız. Sadece konunun daha iyi anlaşılabilmesi için DeğişkenAdı şeklinde içerisinde İngiliz alfabesi dışında karakterler içeren (ğşı) bir isim kullandım.

Kullanım şekliyse;

```
DIM Adi As String
Adi="Hakan Hamurcu"
ya da
DIM CalistigiYer As String
CalistigiYer = "Federal Aydınlatma Elektronik" & _
"San. Ltd. Sti."
```

Bu örneğimizde daha önce bahsettiğimiz ve tek satıra sığmayacak kadar uzun olan satırların birleştirilmesini hatırlayacaksınız. Bu konuya Özgürlükçün'de yayınlanan bir önceki yazımızda değinmiştik.


```
DIM Adi As String
DIM Soyadi As String
DIM TamAdi As String
Adi="Hakan"
Soyadi="Hamurcu"
TamAdi=Adi & " " & Soyadi
```

Bu örneğimizde üç ayrı String değişken tanımlıyoruz ve ilk ikisine adımızı ve soyadımızı atıyoruz. Sonrasında bu iki "Adi" ve "Soyadi" değişkenlerini yan yana ekleyerek (Toplayarak değil!) ve aralarına bir adet boşluk karakteri koyarak birleştiriyoruz.

Sayısal Değişkenler

Bu tip değişkenler içerilerinde sayıları barındırırlar ve bu sayılar üzerinde her türlü matematik işlemi yapmanıza izin verirler.

Sayısal değişken türlerimizin listesini, alabileceği en küçük değer limiti ve en büyük değer limitiyle birlikte, Tamsayı ya da Reel Sayı gibi içerik özelliklerini aşağıdaki tabloda görebilirsiniz.

Değişken Türü	Alt Limit	Üst Limit	Açıklama
Integer	-32,768	32,767	Tamsayı
Long	-2,147,483,648	2,147,483,647	Tamsayı
Single	1.401298×10^{-45}	3.402823×10^{38}	Reel Sayı
Double	$4.94065645841247 \times 10^{-324}$	$1.79769313486232 \times 10^{308}$	Reel Sayı
Currency	-922,337,203,685,477.5808	922,337,203,685,477.5807	Reel Sayı

Not: Tüm bu sayısal değişkenlerin dışında float adında bir değişken daha vardır ve Single, Double ve Currency yerine kullanılır. Bu 3 değişken alt ve üst limitleri belli olan değişken türleridir ve kullanıcının bu kurallara uyacağı varsayılır. Ancak, float kullanılarak bu üç türden en uygun olanını OpenOffice.org'un ataması sağlanabilir.

Bu sayısal değişken türlerinin tanımlanma ve kullanım şekilleriyse;

DIM Borc As Integer
Borc=65367 ' Hata verecektir çünkü Integer türünün üst limitini aştı

ya da

Borc=234.56 ' Hata verecektir çünkü Integer türü sadece tam sayıları içerebilir.

Ya da

Borc=2345 'Hatasız olarak işleme devam edecektir. Zira sayı hem tam hem limitler içindedir.

DIM Para As Currency
Para=34345.234 ' Hatasız bir tanımlama ve atamadır.

DIM A As Double
A = 1.43E2 ' Doğru (E harfi sayının sonuna *10E anlamındadır)
A = + 1.43E2 ' Doğru (+ işareti ile sayı arasında boşluk bulunabilir)
A = - 1.43E2 ' Doğru (- işareti ile sayı arasında boşluk bulunabilir)
A = 1.43E-2 ' Doğru (Negatif üstel çarpan verilebilir)
A = 1.43E-2 ' Yanlış (Üstel çarpan ile sayı arasında boşluk olamaz)
A = 1,43E-2 ' Yanlış (Nokta yerine virgöl kullanılamaz)
A = 1.43E2.2 ' Yanlış (Üstel çarpan kesinlikle tamsayı olmalıdır)

DIM Onaltılık As Long
Onaltılık=&HFF ' Onaltı tabanında (Hexadecimal) FF sayısına karşılık gelir (Onluk düzende 255)

Onaltılık=&H10 ' Onluk düzende 16 sayısına karşılık gelir.

Ya da

DIM Sekizlik As Long
Sekizlik=&077 ' Sekiz tabanında (Octal) 77 sayısına karşılık gelir (Onluk düzende 63)

Sekizlik=&010 ' Onluk düzende 8 sayısına karşılık gelir.

Boolean Değişkenler

Mantıksal ifadelerde kullanılan değişken türleridir. Karşılık olarak 0 ya da 1, True ya da False değerlerini alabilirler.

Tanımlanma ve kullanım şekli;

DIM Sonuc As Boolean
Sonuc=False

Date Türünde değişkenler

Programlarınız içerisinde herhangi bir tarih işlemi ve/ya da hesaplaması yapacaksanız ihtiyacınız olacak değişken türüdür. İçeriği tıpkı String değişkenlerde olduğu gibi tırnak ("...") içerisinde tarih biçiminde ve geçerli bir tarih olmalıdır. İlerleyen derslerimizde göreceğimiz her türlü tarih fonksiyonu bu tür değişkenleri kullanacaktır.

Tanımlanma ve kullanım şekli;

DIM Tarih As Date
Tarih="12/12/1999" ' Geçerli bir tarih ve tanımlamadır.
Tarih="12/15/1999" ' Geçerli bir tanım ancak geçersiz bir tarihtir. Bu sebeple hata verecektir.
Tarih="13/12/1999"- "1/1/1998" ' Mantık olarak doğru görünse de hatalı bir işlemdir. Bu tip hesaplamalar tarih fonksiyonları ile yapılmalıdır.

Bir sonraki sayımızda değişken türlerini tamamlayacağız. Şimdiden "ne zaman kod yazacağız?" diye söylendiğinizi duyar gibiyim.

Merak etmeyin ve acele etmeyin. Öncelikle ihtiyacınız olacak temel bilgileri tamamlayalım, sonrasında bol bol kod örnekleri yayınlayacağız.

Konu hakkında soru, görüş ve önerilerinizi bekliyorum.

Stajyerin Not Defteri

PARDUS 2010 YAZ STAJI DÖNEMİNİN NASIL GEÇTİĞİNİ,
STAJYERLERİMİZ SİZLER İÇİN KALEME ALDI.

Alper TOKGÖZ

Alper TOKGÖZ

Stajın ilk günü, saat 7:45, henüz ortada güvenlik görevlileri ve hizmetliler dışında çalışan yok; sadece çamlıktaki masaların birisinde elindeki poşet dosya ve içindeki evraklarla oturan, etrafına merakla –ve heyecanla- bakınan, kahvaltı yapan bir stajyer. Hemen yanında kahvaltısına göz dikmiş bir kedi ve onun yanı başında dolaşan kazlar var etrafta. Böyle bir karşılaşmanın ardından, ileride hatırlayacağım birçok güzel ve ilginç anı sahibi olacağım bir staj dönemi geçireceğimi anlamam çok zor olmadı tabi.

Kahvaltı sonrası nihayet ofisteyim. Ofis ortamı deyince aklıma soğuk/

resmi bir ortam gelirdi, ancak Pardus ofisinde geçirdiğim süre içerisinde oldukça sıcakkanlı ve hoşsohbet insanların arasında buldum kendimi. Gerek ofis içinde gerekse öğle yemeği sonrasında çamlıkta Adil'in kahve ve sigara seremonisi eşliğinde geliştiricilerle birlikte yaptığımız muhabbetler çok eğlenceliydi. Bir taraftan anime muhabbeti, öteki taraftan Starcraft muhabbeti başka bir taraftan Sonisphere muhabbeti geçerken hangi birisine yetişeyim diye güçlük çektiğim zamanlar oldu.

İlk hafta tanışma ve kaynaşmaya ayrılmıştı, geliştiricilerle ve stajyerlerle tanışıldı, ofiste bize ayrılan bilgisayarlara yerleşildi ve heyecanla bir sonraki hafta dağıtılacak projeleri beklemeye koyulduk. İkinci haftanın ilk günüyse projeler belirlendi, ben Pardus iso dosyasını flash diske yazacak ve flash diskten Pardus kurulumu sağlayacak projeyi seçtim (danışmanım Onur KÜÇÜK ile birlikte projeye 'DeDe' ismini uygun gördük). Proje Python ve Qt kullanarak hazırlanacaktı ve Windows ve Linux ortamlarında çalışacaktı. İlk iş Python (ve PyQt) öğrenmek oldu benim için. Tabii bu arada danışmanım Onur KÜÇÜK'ten projeyi nasıl yapacağıma dair ipuçları koparmaya çalışıyordum. Qt'ye çok fazla hâkim olmamam ve Python bilmemem neticesinde, ikinci haftayı bunları öğrenmeye –ve

uygulamaya- harcadığımı söyleyebilirim. Projeyi yaparken birçok geliştiriciden yardım aldım, hepsi de epey yardımcı oldular. Üçüncü haftam flash disk bilgilerine Linux dağıtımlarında erişebilmek için "dbus" öğrenmekle geçti, projemi bu hafta sonunda Linux dağıtımlarında çalışacak hale getirebilmişim.

Son haftaysa projeme Windows'ta çalışması için gerekli fonksiyonları ekledim. Staj süresi bitiminde projemi –bazı hatalarla ve eksiklerle birlikte- çalışır vaziyete getirdim. Bu yazıyı yazdığım vakitlerde hataları, eksikleri gidermek ve projenin arayüzünü değiştirmekle uğraşıyorum.

Staj süresi beklediğimden daha eğlenceli ve öğretici geçti, diyebilirim. Üstte de yazdığım gibi birçok şey öğrendim, hepsinden önemlisi Türkiye'de açık kaynağın kalbinin attığı ofiste Pardus geliştiricileriyle birlikte 20 gün geçirdim, onların tavsiyeleri ve tecrübeleriyle birçok şey kazandım/öğrendim. İleride staj yapmayı düşünen öğrencileri çok keyifli ve öğretici bir staj dönemi bekliyor, diyebilirim. Gelmeden önce Python öğrenmelerini de tavsiye ederim.

Caner BAŞARAN

Türkiye'de yazılım üzerine staj yapmak isteyen bir öğrenci için en iyi yerlerden biri Pardus. Çalışma ortamı keyifli, geliştiricilerse hoşgörülü, konularında bilgililer. Size bir ay sonra gidecek misafir gibi değil, o ortamın bir ferdi gibi davranmaktalar. Yemekler leziz, İstanbul ve Gebze'ye servisler var. Ulaşım kolay, fakat İstanbul trafiği bazen can sıkıcı olabiliyor :).

Genelde alışık olmadığım, belki de çekindiğim için konsoldan mümkün olduğunca uzak kalmıştım, staja gelene kadar. Stajyerler arasında ofise ilk erişen ben olduğum için, bilgisayara ilk sahip olan da ben oldum. Hemen geliştiricilerin hangi araçları kullandıklarına baktım. İlk günden Vim'in (konsol tabanlı metin editörü) kısayollarını öğrendim. Hiç pisi paketi yapmayı denememişim, o zamana kadar. Pardus'ta bulunmayan bir paketi paketleme girişiminde bulundum. O kadar az bilgiyle neredeyse bir şey yapamadım. Fazla aceleci davranmışım.

İkinci gün Pardus ile ilgili genel bilgiler ve geliştirme araçları konusunda seminerde bilgilendirildik. Daha iyi anlamak için, kendi yazdığım "Merhaba Dünya" programını paketledim :), [Pardus-wiki](#) yardımıyla. Proje seçmemiz için bir liste verildi. Her biri farklı alanlarda beni geliştireceği için, kararsızdım. Biraz da korktum, "Ya yapamazsam?" diye düşünerek. Bu nedenle kararsız kaldığım projelerden, bana göre en yapılabilir görüneni seçtim. Ama burada yanlış yaptım.

Caner BAŞARAN

Çünkü sizi zorlamayan bir şey sizi kuvvetlendirmez de. Eğer Pardus'ta staj yapacaksanız, sizi zorlayacak bir proje alın.

Çince, Japonca, Korece gibi çok sayıda karakter içeren dillerin kullanıcıları için Latin alfabeli klavyelerle girdi sağlamalarını kolaylaştıracak bir paket yapım projesi seçtim. Pardus'a tümleştirebileceğim, birçok GNU/Linux dağıtımı için yazılmış proje vardı. Projelerin en güncel ve geniş kapsamlısını araştırdım ve Ibus (Intelligent Input Bus) projesini seçtim.

Proje danışmanım Serdar DALGIÇ olmadığı halde, en fazla yardımı ondan aldım. Benim ve birkaç arkadaşımın da danışmanıydı, Fatih AŞICI. Pardus'ta birçok görevi üstlendiği için fazla zaman ayıramıyordu. Bu arada, istediğim tüm geliştiricilere soru sorabiliyordum. Kimse sizi geri çevirmiyordu. Benim gibi meraklı birisi için çok güzel bir şey.

Ofis ortamı mükemmeldi, benim açımdan. O kavurucu yaz sıcaklarında, hiç çıkmak istemezdim dışarı :). Bulunduğumuz laboratuvarıda, bölünmüş 7 adet

çalışma odası vardı. 2 tanesi stajyerlere tahsis edildi. İlk bir caz esintisi ya da sizi çalışmanızda destekleyecek hard rock şarkılar, veriminiz düştüğü anlarda sizi kurtarabiliyordu. Öğle aralarında, yemekten sonra çamlığın altında geliştiricilerle sohbet edip, kahve içmekse ayrı bir zevk.

Bahadır KANDEMİR, Renan ÇAKIRERK ve stajyerler ile araştırma merkezi içindeki ormanlıkta güzel bir yürüyüş yaptık. Hannibal'ın mezarını ziyaret ettik. Giderken hoş şakalar, espriler oldu.

Son gün ayaklarım geri geri gitti ama staj bitmişti. Bahadır'ın dediği gibi "Zaman doldu, ama kalemleri bırakmayın"...

Doruk ALTAN

Merhaba, adım Doruk ALTAN. İstanbul Ticaret Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği 4. Sınıf öğrencisiyim. 21 Haziran - 16 Temmuz 2010 tarihleri arasında Pardus'ta staj yaptım. Projemin adı "Network Manager Wrapper". Kısaca projemi açıklayayım: Pardus'ta şu anda adı network olan ve konsoldan kullanılan bir program var. Bu program konsol üzerinde kolayca tüm ağ bağlantılarınızı kontrol etmenizi sağlıyor.

Yani ağ bağlantısı kurarken kablolu mu yoksa kablosuz mu bir bağlantı kuracağınızı, eğer kablosuz bir bağlantı kuracaksanız hangi erişim noktasına bağlanacağınızı ve eğer isterseniz DNS adresi vermenizi, sabit IP almak gibi ayarları sorular sorarak kolayca yapmanızı sağlıyor.

Pardus'un Kurumsal 2 sürümünde ağ bağlantısı altyapısı değişiyor, bu yüzden eski network programı çalışmayacak. Ben de onunla aynı işi gören ve aynı şekilde kullanılabilen yeni altyapıya uygun şeklini yazma görevini aldım.

Program, Dbus üzerinden Network Manager'ı kontrol ediyor. "Dbus nedir" dersiniz, kabaca şunu söyleyebilirim: Eğer herhangi bir program bazı özelliklerini (servis, fonksiyon ya da bazı değişkenleri) Dbus üzerine kaydederse bu özelliklere yazdığınız başka bir programdan erişebilirsiniz. Program derken bu bir masaüstü uygulaması ya da bir servis olabilir. Örneğin Amarok'un böyle bir özelliği olduğunu biliyorum. Siz Dbus kütüphanelerini kullanarak Amarok programına çal, duraklat, sonraki şarkı gibi komutlar verebilirsiniz. Bunu komut çalıştırma penceresinde ya da Daisy'de görebilirsiniz. Dbus hem programların birbirleriyle iletişim kurmasını hem de özelliklerini paylaşmalarına yarıyor.

Danışmanım Ozan ÇAĞLAYAN, proje hakkında konuşurken İnternet'ten Python-NetworkManager adında, "Git" üzerinde geliştirilen bir kütüphane buldu. Bu kütüphane Dbus üzerinden Network Manager'ı kullanıyordu. Yapmam gerekenlerin bir kısmı yapılmıştı. Ben de bu kütüphaneyi kullanarak programımı geliştirmeye başladım.

Ancak kütüphane henüz bir sürüm çıkarmadığı ve düzgün çalışmayan kısımları olduğu için bana pek çok sorun çıkardı. Gnome-NetworkManager'ı NetworkManager-Applet uygulamasından yani arayüzden kullanırken bile pek çok sorunları vardı. İnşallah en kısa sürede bu sorunlar giderilir.

Stajım süresince soru sorduğum herkes benimle ilgilendi. Önce sana yardım etmek benim için bir zevk dercesine size bir gülücük atıyorlar. Sonra sorununuzu halletmeye koyuluyorlar. Bence geliştiricilerimiz özgür yazılım geliştiricilerine ve yeni geliştirici olacıklara çok iyi birer örnekler.

Danışmanım Ozan ÇAĞLAYAN projenin başından sonuna kadar, gerek nasıl bir yol izleyeceğim konusunda gerek sorunlarımı çözme konusunda bana yardımcı oldu. Onun dışında Renan ÇAKIRERK ve Serdar DALGIÇ da gelip sorunum olup

olmadığını sordular, gerektiğinde bilgisayarımın başına geçip sorunu kendileri hallettiler. Ayrıca ofisteki ortamı başka hiçbir iş yerinde görmedim. Herkes serbest gibi görünüyor, rahat bir ortam.

İnsanlar sevdikleri işi yapıyorlar ve herkesin birbirine karşı sorumlulukları var. Bu sorumlulukları yerine getirebilmek için iş saatinden sonra bile çalışıyorlar. Eğer commit listelerini takip ederseniz saat kaç olursa olsun listeyi yenilediğinizde yeni bir commit'in geldiğini görürsünüz. Yani saat kaç olursa olsun iş yerinde yazdıkları kodlara evlerinde devam ediyorlar ve işlerini zamanında bitiriyorlar.

Geliştiricilerin arasında dolaşırken Linux hakkında ne kadar az şey bildiğimi düşündüm. Aklıma ikinci olarak gelen şey bu kadar bilgiyi nereden öğrendikleri; ama artık bunu sormaya gerek yok. Cevabın İnternet olduğunu biliyorsunuz. Tabi özel bir konuya odaklandığınızda ötekilerden daha iyi kaynaklar vardır ve sorarak öğrenmeye giden yolunuzu kısaltmış olursunuz. Ama önce araştırmak, nelerin bilinmesi gerektiğini öğrenmek ve sistemli bir şekilde ilerlemek gerekiyor.

Benim için ileri düzey olan konuları aşmış kişileri görmek ve onlarla bir ay geçirmek beni hırslandırdı.

Mehmet Burak AKTÜRK

Herkese merhaba. Ben Mehmet Burak AKTÜRK. İstanbul Ticaret Üniversitesi 4. sınıf öğrencisiyim. Pardus ekibinin 2010 ilk dönem (21 Haziran - 16 Temmuz) yaz stajyeriyim. Şimdi öncelikle "neden özgür yazılım, neden Pardus?" sorularına cevap vereyim.

Özgür yazılımla lise döneminde tanıştım ve bugüne kadar da ilgimi hiç kaybetmedim. Ülkemizin yazılımda dışa bağımlı olduğunu ve bu durumdan ancak özgür yazılımla kurtulabileceğini düşünmekteyim. TÜBİTAK UEAKE Pardus ekibinin de bu düşüncem doğrultusunda önemli adımlar attığını ve atmakta olduğu kanaatindeyim.

Yukarıda belirttiğim düşünceler ve özgür yazılım üzerine çalışan bir kurumda geliştirici olarak görev alabilme isteğinden dolayı Pardus stajına başvurduğum ve kabul edildim. 20 iş günü boyunca da elimden geleni yapmaya çalıştım.

Stajda bana verilen proje "Pardus Kurtarma Modu", danışmanım da Ozan ÇAGLAYAN'dı. Bu projeye benden, GRUB ön yükleyicisinde meydana gelen sorunları düzeltmem, sistemi istenilen bir tarihe geri getirmem, unutul

kullanıcı parolalarını değiştirmem, Pardus'u kurduktan sonra silinen Windows önyükleyicisini geri getirmem istendi. Buraya kadar olan kısımda bu işleri zaten YALI yapıyordu diye düşünebilirsiniz. Haklısınız, yapıyor ancak kurtarma modunun YALI'nın içerisinde bulunması bazı sorunları da beraberinde getirmekteydi.

En büyük sorun, kurtarma modu açıldığında YALI alt yapısının tamamının tanımlanması ve grafik arayüz kullanıldığı için de (Qt, X-Window vb. programların çalıştırılmasından dolayı) performansın büyük ölçüde düşük olmasıydı. Diğer bir sorunsal görevi Pardus'u kurmak olan YALI'nın kurtarma modu görevini de üstlenmesiyle kodlarında kalabalıklaşma ve karmaşıklık meydana gelmişti. Staj sırasında benden istenen de aslında bu sorunlara çözüm getirmemdi.

Bu problemlerin çözümü, X-Window'suz bir kurtarma modu yazmaktı. Böylece X-Window'dan ve dolayısıyla da Qt'nin getirdiği yükten kurtulunacaktı. Ayrıca kodlar tekrar yazılacağından kurtarma modu YALI'dan tamamen bağımsız hale gelecekti. Yani herkes mutlu olacaktı.

Bulduğumuz çözümden sonra sıra kullanacağımız araçları tespit etmeye geldi. Yaptığımız araştırmalarda bu iş için Urwid framework'ünün tam aradığımız araç olduğuna karar verdik (Urwid, terminal tabanlı arayüz hazırlamamızı sağlayan bir Python framework'üdür). Böylece otomatikman kullanacağımız programlama dili de Python olarak belli olmuş oldu.

20 gün sonunda birkaç eksiği olsa da ortaya amacına uygun bir kurtarma modu çıkarmayı başardık. Umarım ileride o birkaç eksikliği de giderilerek sürümlerde kullanılan bir kurtarma modu olacak. Merak edip denemek isteyen arkadaşlar bu adresten projeyi kendi bilgisayarlarına çekip inceleyebilirler.

20 günlük Pardus stajının bana kazandırdıklarını "Paha biçilemez" olarak tanımlayabilirim. Öncelikle çok sıcak ve yardımsever bir ortamın olması performansınızı çok büyük ölçüde artırıyor. TÜBİTAK gibi Türkiye'nin önemli bir kuruluşunda görev almanın verdiği iyi havayla da geriye size sürekli yeni şeyler öğrenmek ve ortaya güzel işler çıkarmak kalıyor.

Nerede staj yapacağını düşünen arkadaşlara mutlaka Pardus stajına başvurmalarını ve bu tecrübeyi yaşamalarını tavsiye ediyorum.

Orçun AVŞAR

Orçun AVŞAR

Pardus'un ve diğer özgür yazılımlarının en önemli noktası, dünyada herhangi bir yerden katılabilme olanağımızın olmasıdır. Kaynaklara erişim her yerden mümkün. Bu yüzden Pardus geliştiricisi olmak için illa ki staja katılmak gerekmiyor. Fakat elbette ki stajın çok önemli avantajları var.

Öncelikle Pardus'un geliştirildiği ortamda fiziki olarak bulunmak daha etkin bir öğrenme süreci sağlıyor. Bu projenin içine dâhil olduğunuzu daha somut olarak hissetmenizi sağlıyor ve bu da öğrendiğiniz/öğreneceğiniz şeylere daha dikkatli ve anlamaya hazır yaklaşmanızı sağlıyor. Bu camiadaki kişilerle kişisel olarak tanışmak, o kişinin herhangi bir yerde yazdığı yazıyı okurken

yazıyı kişiyle ilişkilendirmenizi ve daha kolay adapte olmanızı sağlayabiliyor.

Kendimden örnek verecek olursam, önceden mail listelerini takip etmekte zorlandığım noktalar olurdu. Yazıyı yazan kişiyi tamamen yazıdan soyutladığım için zaman zaman anlatanın ne demek istediğini anlayamayabiliyordum. Fakat şimdi e-posta listesinde tanıdığım insanların postalarını okurken daha kolay anlayabildiğimi fark ettim. Bunun dışında etrafınızdaki herkesin Pardus hakkında konuşması/ilgilenmesi farkında olmadan Pardus'a ilginizi arttırıyor.

Gelecek seneye staja katılmak isteyen arkadaşlara bu gibi nedenlerden dolayı ve daha fazla şey öğrenebilecekleri, bu güzel ortamda bulunabilecekleri, toplulukla tanışabilecekleri için başvurmalarını tavsiye ediyorum. Staja kabul edilmemiş/edilemeyecek arkadaşlar için de, her şeye yine erişip öğrenebilecekleri için heveslerinin devam etmesini diliyorum.

D. Barış AKKURT

Ben de bir bilgisayar mühendisi adayı olarak 2010 yılı yaz döneminde Pardus projesinde staj yapma şansını yakaladım. Bir özgür yazılım projesinin içinde yer almayı ne zamandan beridir istiyordum ve bu Pardus'a kabul edilmemle gerçekleşti. Böylece özgür yazılım projelerinin nasıl yürüdüğünü yakından tanıma ve ona katkı yapma fırsatı yakaladım.

UEKAE'nin de içinde yer aldığı TÜBİTAK MAM yerleşkesi bir mühendis için çalışılabilecek ideal bir yer. Yeşil ortamı, sessiz yapısı ve barındırdığı ilginç ve sevimli hayvanlarıyla Gebze'nin karmaşasından ayrılıyor. Çalıştığımız yerler de iyi donatılmış ve ayarlanmıştı.

Pardus ekibi bir aile gibi gerçekten. Çok cana yakın, esprili ve istekli kişiler. Özellikle öğlen yemeklerinden sonra bir masa etrafında ağaçlar altında sohbet etmek stajın en eğlenceli kısımlarından biriydi. Benim danışmanlarım Gökmen GÖKSEL, Gökçen ERASLAN ve Bahadır KANDEMİR'di. KDE ile ilgili bir öneriniz, isteğiniz olursa ya da bir hata bulursanız bu üçlü sizinle ilgilenenektir. Gökmen staj döneminde yeni evlendiği için izinliydi bir süre ve ben en çok Bahadır'a danıştım takıldığım yerleri. Bahadır KANDEMİR KDE konusunda çok bilgili ve çok genç bir mühendis. Aynı zamanda çok da yardımsever. Bana staj süresince yaptığı yardımlardan dolayı kendisine bir kez daha teşekkür ediyorum.

Staja kabul edilince burada ilk günlerde size Renan ÇAKIRERK tarafından kısa bir eğitim verilecektir ve daha sonra belirli projeler Pardus ekibince kararlaştırılacaktır. Bunlardan birini seçmeniz önerilir. Eğer sizin kafanızda başka bir proje varsa onu Pardus ekibine anlatıp onunla da uğraşabilirsiniz.

Çalışmanızda bir şeye takıldığınızda onu danışmanınıza soruyorsunuz ve ondan yardım alıyorsunuz. Onlar da size yardım ediyorlar ve diğer yandan da kendi işlerini yapmayı sürdürüyorlar.

Ben staj projesi olarak “Güvenlik Duvarı Plasmoidi”ni seçtim. Projenin amacı güvenlik duvarını masaüstüne eklenen bir programcık aracılığıyla açıp kapatabilmek ve bir iki ek özelliğin daha eklenmesiydi. Büyük oranda tamamlandı ancak bazı eksiklikleri de hâlâ bulunuyor. Stajda ürettiğim her şeye buradan erişebilirsiniz. Stajda seçtiğim proje dışında paket isteğinde bulundum, Pardus’ta karşılaştığım 2 hatanın girdisini yaptım ve çeşitli belgeler yazdım. Eğer siz de plasmoid nasıl yapılır merak ediyorsanız buradan yazdığım bazı belgelere erişebilirsiniz. Üretilen plasmoid’i kurmak içinse buradan dosyaları bilgisayarınıza indirip buradaki belgenin Paketleme, Kurulum ve Çalıştırma bölümündeki komutlarla bilgisayarınıza kurabilirsiniz.

Eğer kafanızda “Pardus’ta staj yapmak benim için yararlı olur mu?” diye bir soru varsa ben yanıtlayayım hemen: Kesinlikle! Stajda bir proje üzerinde çalışınca hem bir yazılım projesinin işleyişini yaşayarak öğreniyorsunuz hem de profesyonel iş yaşamı hakkında bilgi sahibi oluyorsunuz. Bunun yanında yeni teknolojileri ve araçları kullanmayı öğreniyorsunuz.

Staja başvuracaksanız Python bilmeniz şart. Nasıl İnternet’in ortak dili artık (maalesef) İngilizce olmuşsa Pardus Projesi’nin ortak dili de (iyi ki) Python. Mutlaka bir taşın altından çıkıyor. Bir de staja başvururken sadece bir özgeçmiş hazırlamak yerine sizi anlatan bir İnternet sitesinin ya da geçmişte yaptığınız bir projenin olması önemli. Eğer siz de bir bilgisayar mühendisi adayıysanız Pardus staj yapılacak ideal yerlerden birisi.

Mesutcan KURT

Stajım boyunca iki proje tamamladım. Birincisi misafir kullanıcı hesabı oluşturmayla ilgiliydi. Bu projenin amacı, herhangi birisinin misafir kullanıcı paketi kurulu bilgisayarda bir kullanıcısı olmasa bile giriş yapabilmesini sağlamak.

Bunun için kullanıcı giriş kontrolü sırasında kullanılan PAM modüllerini kullandım. Bu modül, eğer girilen kullanıcı ismi /etc/security/guestlogin.conf dosyasındaki misafir kullanıcı adıyla aynıysa yeni bir kullanıcı oluşturup herhangi bir parola istemeden giriş yapabilmesini sağlıyor. Bu projeyi Python ile yazdım.

Öbür proje ise PTSP installer’ın kurulum betiğini hazırlamaktı. Bu da terminallerin bir sunucu üzerinden açılmasını sağlayan bir proje. Yani işletim sistemi sadece sunucu üzerinde kurulu, terminaller ağ kartı üzerinden çalışıyorlar. Bunun betiğini de Python ile yazdım.

Projeleri yaparken çok fazla zorlandığımı söyleyemem, gerekli yerlerde yardım aldım. Yardıma ihtiyacım olduğunda ilk başta sorunumun nereden kaynaklandığına bağlı olarak, ilgili kişiden yardım aldım. Ama öncelikli tercihim proje danışmanım oldu.

Danışmanım proje boyunca bana yeterince yardımcı oldu. Diğer geliştiricilerden de gerekli yerlerde yardım alıyordum. Sadece projem konusunda da değil, herhangi diğer kafama takılan konularda da yardım alıyordum.

Staj süresince yer aldığımız ortam çok iyiydi. Herkesin bilgili ve yardımsever olması hoşuma giden şeyler arasındaydı.

Staj boyunca geliştiricilerle tanıştım. Linux, Python deneyimim arttı. Genel olarak çok başarılı bir staj oldu.

Utku ULUŞAHİN

Pardus’ta staj yapacak olmanın içimde yarattığı merak, Pazartesi sabahı mutluluğa dönüştü. İlk gün kendi olanaklarımızla gidince yaklaşık iki buçuk saat süren bir yolculuktan sonra ulaştım ofise. Tabii çömezlik henüz bitmemişti, stajyer kimliklerimiz hazır olmadığı için ofise giriş çıkışlarda sorun yaşıyorduk.

İlk hafta genel olarak staj sorumlumuz Renan ÇAKIRERK’in hazırladığı “Stajyerin El Kitabı” eşliğinde; SVN(Sürüm takip sistemi), Pardus depoları, Vim(Text editörü), Pisi, paket inceleme, yama yapma ve uygulama gibi konuları incelemekle geçti. Cuma günüyse projeler açıklandı. Yaklaşık 12-13 projenin arasından “Bugzilla paketlenmesi” projesini seçtim.

Mesutcan KURT

Utku ULUŞAHİN

Ofiste gerçekten çok güzel bir çalışma ortamı var; her an soru sorabildiğin, yeterince rahat, bol esprili, bol gülmeli, bazen yüksek ses müzikli, bazen top oynamalı, ve tabii ki bol çalışmalı.

Proje danışmanım Semen CİRİT'in yönlendirmesi doğrultusunda proje konum "Bugzilla" ile ilgili araştırmalara Pardus depolarındaki Bugzilla sürümlerini inceleyerek başladım. Depoda 3.4.4 sürümü vardı, projenin hedefi bunu son kararlı sürüm

olan 3.6.2'ye uyarlamak ve paket haline getirmektir. Başta Bugzilla-3.6.2'yi elle derleyerek çalıştırdım, bu sayede bağımlılıklarını net olarak belirledim.

Pardus depolarında olmayan dokuz tane bağımlılığı vardı, geliştiricilerden Serdar DALGIÇ'ın perl bağımlılıkları konusundakiengin tecrübelerinden (sanırım 200' e yakın perl paketi var depoda) yararlanarak bu dokuz bağımlılığı paket haline getirdim. Bugzilla'nın çalışması için gerekli adımlardan bazılarını kurulum sırasında otomatik yaptırarak (bunun için bir Çomar betiği yazdım), bazılarını da kullanıcıların yapması için README dosyasına yazarak paket oluşturmak için gerekli olan dosyaları oluşturdum.

Ofisteki pozitif enerji stajyerlere de yansıyor kesinlikle, kendi içimizde gerektiğinde birbirimize yardımcı olduğumuz, zaman zaman birbirimizi motive ettiğimiz çok güzel bir ortam vardı. Gerek Pardus ekibindeki gerekse kendi aramızdaki bu güzel ortamın katkılarıyla, başlangıçta pek fikir sahibi olmadığım Bugzilla projesini staj sonunda çalışır bir paket haline getirdim, geriye

çeşitli düzenlemeler yapmak kaldı. Pardus geliştiricileri stajdan sonra kopup gitmememizi tavsiye ettiler; bağlantı halinde olmamızı, staj sürecinde aldığımız desteği e-posta yoluyla yine alabileceğimizi söylediler. Ben de Bugzilla'yı depoya sokmayı, sonra da bakıcılığını üstlenmeyi hedefliyorum.

Neslihan Şirin SAYGILI

Pardus 2010 Yaz Stajı duyurusunu gördüğüm zaman bir yıllık bir Ubuntu kullanıcısıydım. Başvuru için öz geçmiş ve örnek kod hazırlayıp gönderdim, ardından biraz bekledim. Başvuran kişi sayısının çokluğu sebebiyle değerlendirmeler uzamıştı.

Staj zamanı geldiğinde, staj koordinatörü Renan ÇAKIRERK bir gün öncesinden TÜBİTAK'ın Gebze'de bulunması dolayısıyla ulaşım için gereken (ya da sabah servisi kaçırınca hayat kurtaran bilgilere dönüşen) ön bilgileri vermişti.

İlk iki gün bilgisayarların ayarlanması, eğitim vb. gibi ön hazırlıkla geçti. Sonra projelerimizi aldık. Benim projem Pardus 2011 sürümü için temel derleyici sistemi oluşturulmasıydı. Kısa ve teknik olarak söylemek gerekirse: Bootstrap :).

Neslihan Şirin SAYGILI

Projeyi gerçekleştirmek için öncelikle gereken bilgileri edinmem yaklaşık bir hafta sürdü. Bence projenin en zorlu aşaması buydu, çünkü araştırdıklarım oldukça geniş, birbiri içine geçmiş, çok sayıda ve hatırı sayılır zorlukta temel konulardı. Ama sistem programlama konusunda güzel bir örnek oldu.

Araştırma (daha doğrusu tüm staj) süresince danışmanım bol bol yardım ediyordu; genel olarak nelere dikkat etmem gerektiğini, bir işlemi yapmak için gereken ön işlemin neden gerekli olduğunu anlatıyordu. Hatta zaman zaman konulara dalıp başladığım noktayı kaybetmemem için kendisine danışabileceğimi sıkı sıkı tembihliyordu. Ardından projeyi gerçekleştirme aşamasına geldik. Önce danışmanımla kendi makinesinde 32-bit mimari üzerinde adım adım temel derleme sistemini oluşturduk, sonra benim kullandığım bilgisayarda 64-bit Kurumsal Pardus üzerinde kendim yapmaya başladım.

Çok teknik detaya girmeden "bootstrap"ın yapabildiğim kadarıyla tanımını yapmak istersem şöyle açıklayabilirim: Derleyiciler ve programların derlenmesi/ çalışması için gereken kitaplıklar da derlenecek programlama dilinde yazılmaktadırlar. Bu araçlar bir üst düzeye çıkarılmak istenildiğinde önce çalışan eski sürüm üzerinde işe başlanır.

Bu işlemde eski sürüm bir iç derleyici oluşturup kendini bu iç derleyici ile derleyerek yeni sürüme yükseltir. Temel derleme sistemi oluşturma işlemi gcc ve glibc için yapılmak istenildiğinde, bu araçların birbirlerine olan bağımlılıkları fazla olduğu için her bir aracın derlenmesi için bir diğerinin derlenmesi gerekmektedir.

Bir anlamda bir çember haline gelen bu temel araçların derlenmesi işlemine temel derleme sistemi oluşturulması denilir. Açık kaynak yazılımın vazgeçilmez kısmı belgelendirme işlemiyle birlikte (Türkçe-İngilizce) projem tamamlanmış oldu. (Pardus svn hesabı altında bulunan belgeye erişmek mümkün)

Staj süresince danışmanım Onur KÜÇÜK ve diğer tüm Pardus geliştiricileri -ki oldukça yoğun olmalarına rağmen- ısrarla onlara soru sormaktan ya da projeye ilgili bir şeyler danışmaktan çekinmememizi söylediler. Bence staj ortamı oldukça eğlenceli ve sosyaldi.

Öğle yemekleri ve ardından çamlıkta kahve molası, sabah kantinde kahvaltı yapmak gerçekten güzeldi ve bunları sadece stajyerler olarak kendi aramızda değil de tüm geliştiricilerle birlikte yapabilmek hepsini daha da güzelleştiriyordu.

Ad Soyad	Okul
Adil Güneş AKBAŞ	Yeditepe Üniversitesi
Ahmet AYGÜN (http://blog.ahmetaygun.net)	İstanbul Kültür Üniversitesi
Alper TOKGÖZ (http://alpertokgoz.blogspot.com/)	İzmir Ekonomi Üniversitesi
Barış AKKURT (http://barisakkurt.com)	İstanbul Teknik Üniversitesi
Caner BAŞARAN (http://basarancaner.blogspot.com/)	Mersin Üniversitesi
Deniz GÜRSEL	İstanbul Bilgi Üniversitesi
Doruk ALTAN (http://dorukaltan.blogspot.com)	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doruk Destan SARP KAYA (http://dorukdestan.com/)	Yeditepe Üniversitesi
Eda OKUR	Boğaziçi Üniversitesi
Engin MANAP (http://enginozgurlugunicinde.blogspot.com)	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Gökhan GÖKTÜRK (http://www.gokhangokturk.com/)	Sabancı Üniversitesi
Gökhan YILMAZ	İzmir Ekonomi Üniversitesi
Halid ALTUNER (http://halid.org/)	Fatih Üniversitesi
Hakan UYSAL	Hacettepe Üniversitesi
Mehmet Burak AKTÜRK (http://mbakturk.blogspot.com/)	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Mesutcan KURT (http://mesutcan.blogspot.com/)	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Neslihan Şirin SAYGILI	İstanbul Teknik Üniversitesi
Orçun AVŞAR (http://orcuna.blogspot.com)	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Ufuk UZUN (http://ufukuzun.wordpress.com)	Sakarya Üniversitesi
Utku ULUŞAHİN (http://utkuulusahin.wordpress.com/)	Başkent Üniversitesi

“Yoruldukça Daha Da Motive Oluyorum”

Renan ÇAKIRERK, Pardus stajına katıldığında sadece dört aydır Pardus’u tanıyordu! Özgür yazılım projelerine katılmayı düşünenler, bu röportajı kaçırmamalı!

Kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

1985'te Avustralya'da ilk nefesimi aldım. 1991'de Türkiye'ye geldik ve o günden beri buradayım. Çocukluğum bozuk şeyleri tamir ederek, saatlerce yalnız başıma klasik müzik dinleyip orkestra şefi taklidi yaparak, bol bol yaramazlık yapıp kapılara, duvarlara tırmanarak (özellikle gardirop tepesinde kitap okumak en keyif aldığım şeydi), sonra düşüp oramı buramı yaralayarak, bol bol hastalanarak, tuvalette bulduğum hangi kimyasal varsa hepsini karıştırıp deneyler yaparak, bozuk aletleri birleştirip bana o an dahiyane gelen ama aslında hiçbir işe yaramayan icatlar yaparak, okulda hocalara fenalık geçirtip "hadi Renan sen çık bir yüzünü yıka gel" ya da "Hay çenen kopsun" dedirterek ve 7 gün 24 saat soru sorup ailemi biktirarak geçti.

Çocukluğu atlatıp örnek öğrenciden, hayta öğrenciye, dünyayı kurtaran adamdan, dünyayı umursamaz adama, punkçı gençlikten, jazz insanına kadar olan bir kişilik salatasından nasibimi aldıktan sonra bugünkü halime ulaştım. Bugün hepsinden ortaya karışık bir insan oluverip çıktım.

Commodore 64 ile bebek yaştan tanışıklığımız var. PC ile 1993 yılında tanıştım. Biraz çevre biraz da İnternet eksikliğinden Microsoft dışında bir şey olduğunu çok geç öğrendim. Pişmanım, yine olsa yine yapmam. 2000 yılına kadar kullandığım emektar Pentium 133 makineme veda edip sonunda açılması 15 dakika sürmeyen bir makineye terfi ettim. O sıralarda "formatçı çocuk" tiplmesiyle neredeyse her gün bir arkadaşımın, akrabamın makinesini tamir ettim.

Pertevniyal Anadolu Lisesi'ni bitirdikten sonra konservatuvara girmek isteyip de ailemin "tavsiyesiyle" mühendislik okumaya karar verdim. İyi de ettim.

Yakındoğu Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği mezunuyum. Bitirme projesi Python ile yüz tanıma ve kimliklendirme üzerine yaptım. Şu an Boğaziçi Üniversitesi'nde Yazılım Mühendisliği konusunda yüksek lisans yapıyorum.

Pardus ile nasıl tanıştınız? Siz de bir stajla gelmiştiniz. Bu kadar kısa sürede bu kadar ilerlemek nasıl bir his?

2009 yazında Pardus'ta staj yapmaya başladım. İlginç gelebilir fakat staja başladığımda Pardus ile tanışalı dört ay olmuştu. Pardus ile 10 Mart 2009'da bitirme projem münasebetiyle sevgili Ali Erдің KÖROĞLU sayesinde tanıştım.

Ondan önce de Linux ile tanışıklığım derste öğrendiğim birkaç temel komuttan ibaretti. Bitirme projemi Python ile Pardus üzerinde yaptığım için staja ayak uydurmakta çok zorluk çekmedim. Ortam öyle motive ediciydi ki orada işe girmek istediğimden emindim ve dileğim sürpriz bir şekilde gerçek oldu. Belirttiğim gibi Linux ve Pardus'a yeni olduğum için bundan sonrası büyük bir hızla öğrenme süreciydi artık. Linux ile tanışalı iki sene olmak üzere, 10 aydır Pardus geliştiricisiyim.

Sorumluluğumda Kaptan geliştiriciliği, çeşitli paketler, staj ve yeni geliştirici koordinatörlüğü, Bahçeşehir Üniversitesi ile ortak yürüttüğümüz Pardus kullanışlılığını artırma projesi olan ZUMBA projesi koordinatörlüğü, Pardus'a özgü yazılımların kullanıcı etkileşimleri gibi birçok iş var ve hepsine yetmeye çalışıyorum, yetebildiğimi gördükçe ve yoruldukça daha da motive oluyorum ve daha da çok sorumluluk yüklenmek için can atıyorum. Şu an YAL'nın frontend'i ile uğraşıyorum. Pardus 2011'de diğer dağıtımların kiskanacağı bir YAL göreceğiz.

Bütün bunların yanında belirtiyim; yolun çok başındayım. Geçilecek çok dere aşılacak çok dağ var. Katedilecek bu kadar mesafe varken henüz "ilerledim" demek için çok erken.

Bugüne dek yaz stajı projelerinde yazılan kodlar hep bir kenarda unutuldu. Bu yıl yaz stajı projeleri makûs talihini yenebilecek ve bu genç arkadaşların kodlarını yeni sürümün içinde görebilecek miyiz?

Görebileceğiz. Bu yıl staj koordinatörlüğü görevini üstlendim. Ayrıca Pardus Google Summer of Code (GSoC) admini ve danışmanı oldum. Hedefim bütün projelerin % 100 tamamlanıp sürüme dâhil edilmesiydi. Bu yıl yaz stajında % 90'lık, GSoC projelerinde ise % 85'lik bir başarı yakaladık. Yaz stajında gerçekleştirilen 16 projeden 2'si dışındaki bütün projeleri ve 5 adet GSoC projemizden dört tanesini 2011 içerisinde kullanıcılara sunacağız. %100 olmasa da çok yaklaştık bu sefer. <http://cekirdek.pardus.org.tr/~renan/docs> adresinde bulabileceğiniz detaylı staj ve GSoC raporunu inceleyebilirsiniz.

Yaz stajı projelerinin katılımcılarına blog yazmayı neden zorunlu kılıyoruz?

Açık kaynak dünyasında bilgi paylaşımının önemi tartışılmaz. Özellikle staja katılmaya hak kazanamayan diğer 235 adayın da faydalanabilmesi için blog

yazmayı bu dönem zorunlu tuttum ve edinilen bilgiyi paylaşmanın önemini her fırsatta vurguladım. Bu zorunluluğa uyanların blog adreslerini kişisel sitemde bulabilirsiniz.

KDE mi Gnome mu?

Bu soruyu kişisel, gündelik kullanımı kastederek sorduğunuzu farz edip cevaplandırıyorum. Size artık bilgisayardan ortalamanın üstünde anlayanların klişeleşmiş “masaüstü olmadan da olur canım” lafını etmeyeceğim. Olur, olmasına olur da “eskiden araba mı varmış, bin ata git” gibi hiçbir temele dayanmayan savunmalardan çok sıkıldım. Dededen kalma çalışma ortamları geliyor ve ben bu gelişmeleri savunan yeniliklere daima açık insanlardan biriyim.

Şu an benim kişisel ayarlarıma, tercihlerime ve gözüme en çok hitap eden ayrıca kendimi “evde” hissetmemi sağlayan ve en önemlisi de daha hızlı ve kolay katkı verebildiğim masaüstü KDE. Elbette “Gnome’dan nefret ediyorum” şeklinde anlaşılmalı dediklerim, Gnome tercih etmiyorum şeklinde anlaşılmalı.

Stajyerler hakkındaki samimi düşüncelerin nelerdir?

Bu seneki stajyerleri rahat, hızlı ve tutarlı bir şekilde seçebilmemiz için web tabanlı bir stajyer izleme ve oylama sistemi yazdım. Bu sistem sayesinde 255 başvuru arasından en iyi olan adayları belirledik ve staja kabul ettik. Gelen stajyerlerimizin hepsi birbirinden güzel işler çıkardı ve hemen hemen hepsi verilen projelerini başarıyla tamamladı. Bu başarı için teşekkür ediyorum hepsine.

Staj programının, stajyerlerin tam donanımlı birer geliştirici olabilecekleri yetileri kazanması için yeterli ve gerekli süreçleri içerdiğini düşünüyor musun?

Şimdiye kadar staj programında oturtulmuş bir standart yoktu. Ben de “standartlar insanı” olarak bir yöntem belirlemeye ve “Stajyerin El Kitabı”nı hazırlamaya karar verdim. Hızlı bir başlangıç için bu kitapçığın çok yeterli olduğunu düşünüyorum. Kullandığımız sistemleri, kod ve paket depolarını, yama yapmayı, SVN ve Vi kullanmayı, kısacası geliştirici olabilmek için temel bilgileri öğretene sunum tadında bir kitapçık bu. Stajyerler staja geldikleri ilk 2-3 gün bu kitapla işlerin işleyişi hakkında bir fikre sahip oluyor, benim anlattığım sunumu dinliyor daha sonra projelerine başlıyorlar.

Bu kitapçığın genişletilmiş son halini yakında belgelerimiz arasında bulabileceksiniz.

Son zamanlarda fotoğrafla da ilgilenmeye başladığınız görülüyor, fotoğrafa nasıl başladınız ve fotoğraf sizin için ne anlam ifade ediyor? Şu ara neler çekiyorsunuz, ileriye dönük planlarınız, projeleriniz var mı?

Çocukluğumdan beri benim gözümle dünyanın nasıl göründüğünü anlatmaya çalışırım insanlara. Pardus geliştiricileri arasında fotoğrafla uğraşanların sayısı azımsanmayacak kadar çok. Hemen hemen herkesin profesyonel bir makineyle deneyimi var. Ben de yapabilir miyim acaba deyip borca harca girdim ve kendime bir makine aldım. Bir olaya baktığımda içimde oluşan hisleri tarif etmek çok önemli benim için. Mesela su sıçraması gördüğünüzde aklınızda patlayan olaylar zinciri, renkler, karmakarışık bir fizik ve matematik, sıçramayı aklınızın almayışının heyecanı, sonuçta tüylerinizin diken diken olması... Bunları anlatmak istiyorum.

Hayalimdeki sergi için şimdiden fotoğraf biriktirmeye başladım gizli bir köşede. Hemen hemen her gün fotoğraf çekmeye çalışıyorum. Elimde ayıklanmayı bekleyen yaklaşık 20.000 fotoğraf var. Zaman bulduğumda bunları kişisel sitemde yayınlayacağım..

Günlüğünüzde birkaç çizim çalışmanız görülüyor, bir zamanlar sanırım profesyonel olarak da ilgilenmişsiniz. Şu an çizimle uğraşıyor musunuz, hangi araçları kullanıyorsunuz?

Türkiye'nin en büyük İnternet portalında grafik tasarımcı olarak çalıştım. Arayüz ve simge tasarımı, özel günler için Flash ile tebrik, bayram kutlaması animasyonları gibi şeyler yaptım. İleri seviyede Photoshop biliyorum. Kağıt üzerinde çizdiğim zimbirtıları da Flash ya da Freehand ile bilgisayara aktarmayı seviyorum. Bunların dışında 3D işler için Cinema 4D kullanıyorum. Hemen akıllara neden özgür yazılım kullanarak bu işleri yapmadığım sorusu gelebilir. Bu şekilde başladım işe ve elim kolum oldu o yazılımlar. Daha sonra sektörü tamamen bıraktığım için yenilerini öğrenme ihtiyacı hissetmedim.

Birkaç kere kara kalem çalışmalarımı makul bir fiyata sattım. Bu daha çok yazlık mekanlarda görülen "Al bu fotoğraftan beni çiz" tarzı çalışmalar oldu. Bu konuda

herhangi bir eğitim almadım. Ne yazık ki kafası çok dağınık bir insan olduğum için yaptığım şeylerin çoğu ziyan oldu, ya çöpte ya da evin bilmediğim bir köşesindeler.

“Yaptığım her şey kayboluyor, bari bir yerde toparlayayım hepsini” fikriyle kişisel sitemi kursam da şu sıralar hemen hemen hiç çizimle uğraşmadığım için yeni bir şey koyamıyorum. Yanımda taşıyabileceğim bir skeç defteri aldım şu sıralar. Beni duraklama devrinden çıkaracağını umuyorum.

Günlük demişken, şu an günlük tutan ender ender Pardus geliştiricilerinden birisiniz. Günlükler hakkındaki düşünceleriniz ve sizin günlük tutma nedeniniz nedir?

Daha önce de belirttiğim gibi bilgi paylaşımı benim için çok önemli. Beni her zaman bir yerlerde birilerine hararetle bir şeyler anlatırken bulabilirsiniz. Fakat şöyle de kötü bir huyum var; benden daha iyi bilen birileri varsa yakın çevremde genelde sözü onlara bırakmayı tercih ederim her zaman çünkü bilginin en doğru şekilde aktarılması önemli. Bu huyumu kırmak için uğraşıyorum fakat bu sefer de yoğun programım yüzünden blog’a zaman ayıramıyorum. Mesela haftanın 4 günü işten çıktıktan sonra gece 10’a kadar okulda derste oluyorum ve eve 11’de gelip yorgunluktan bitmiş bir şekilde yatağa giriyorum. Cuma akşamını akıl sağlığım için arkadaşlarımla geçirmek zorundayım. Hafta sonu piyano ve solfej derslerim ayrıca programa yeni eklenen direksiyon dersleri var. Haftada kendime ayırabildiğim 8 saat gibi bir sürem oluyor. Bunu da genelde uyku ile geçirmeyi tercih ediyorum. Master bittikten sonra rahatlayacağım.

Müzikle aranızın iyi olduğu görülüyor. Çaldığınız enstrümanlar da var galiba? Kendinizi yakın bulduğunuz bir müzik türü var mı?

Ben henüz 7-8 aylıken, annemin beni duvar saatinin saniyesinin çıkardığı sesle senkron olarak sallandığımı fark etmesiyle başlamış sanırım her şey. Annem gençken maddi olanaksızlıklar yüzünden kazandığı konservatuvara gidememiş. Bu yüzden ablamla beni de olabildiğince müziğe yönlendirmeye çalıştı. Çocukken birkaç org kursuna gittim ve akor basmayı öğrendim. Gittiğim kursların tamamından nota okumayıp kulaktan çalmaya direttiğim için ya atıldım ya da huzursuz olduğum için ayrıldım ve soğudum. Lisede ve sonrasında kendi kendimi eğittim. Şu an piyano, elektro ve akustik gitar, eşlik edecek kadar bas gitar ve bateri çalışıyorum.

Gökçen ERASLAN sayesinde tanıştığım Mısırlı Ahmet'ten darbuka dersi almaya başladıysam da sonra okulla çakıştığı için bırakmak zorunda kaldım. Kıbrıs'ta birkaç restoran ve barda profesyonel olarak müzikle uğraştım. Çalmaktan ziyade daha çok söylemeyi seviyorum. Ne yazık ki hâlâ nota bilmiyorum, bu eksikliği telafi etmek için piyano ve solfej kursuna başladım. Kişisel sitemde yaptığım bazı parçalar mevcut.

Olabildiğince çeşitli müzik dinlemeye ve dünya müziklerini, ritimlerini tanımaya çalışıyorum. Ama hâlâ dinleyince tüylerimi diken diken edebilen tek müzik klasik batı ve Türk sanat müziği.

Stajyer olarak Pardus ekibine katıldığınızda neler hissettiniz?

Böbrek üstü bezlerimden adrenalin fışkırıyordu. Adımı sorduklarında titrediğimi hatırlıyorum heyecandan.

Stajyer olarak Pardus ekibine katıldığınızda sizi nasıl karşıladılar?

Çiçek ve çikolatayla karşıladılar. Tanışma safhasından sonra hangi projeyi yapmak istediğim soruldu. Yap dediler ben de yaptım. Şaka bir yana, geldiğim andan itibaren çok sıcak davrandı herkes. Hâlâ öyleyiz. Yeni gelene kapılarımız sonuna kadar açık.

Pardus 2011'de Kaptan üzerinde ne tür değişiklikler olacak?

Kaptan'a stajyerimiz Deniz GÜRSEL ile yaptığımız, dosyadan ya da kullanıcının kamerasından alınan görüntüyü kullanıcı resmi olarak kaydetme ekranı eklendi 2011 için. Ayrıca görsel yenilikler de söz konusu. YALI ile bir bütünlük sağlayacak şekilde yeniden tasarlandı.

Pardus üzerinde KDE kullanamayan kullanıcılara hangi masaüstü ortamını önerirsiniz?

Enlightenment.

Küçükken ne olmak isterdin?

Paleontolog.

Pardus Kullanıcıları İçin Yararlı Adresler

Pardus'u bilgisayarınıza nasıl kurabilirsiniz?

Pardus topluluğu neler yapıyor?

Dergimizin tüm sayılarını nereden bulabilirim?

Ajans Pardus'u dinleyelim!

Nerede bu Pardus kullanıcıları?

Pardus geliştiricileri neleri tartışıyor?

Pardus kullanıcıları neleri tartışıyor?

OpenOffice.org Türkiye

Bir hata buldum, bunu nereye raporlamalıyım?

Pardus ile ilgili teknik bilgiler için nereye bakmalısınız?

Şehrimde Pardus CD Gönüllüsü var mı?

Bana Pardus 2009 Kurulum CD'si gönderir misiniz?

Pardus kullanıcıları www.linux.com'da ne yapıyor?

Windows'tan Pardus'a nasıl geçebilirim?

Pardus kullanıcılarının gezegeninde neler oluyor?

Pardus ile ilgili Sıkça Sorulan Sorular

